LAISVĖ--LIBERTY
Vienintėlis lietuvių kalboje dienraštis Rytinėse Valstijose
Metam prenumerata:
Jungtinėse Valstijose $8.00
Dalis Queens apskrityje (N. Y.) ... 9.00
Kanadoje 9.00
Kitur užsienyje 10.00
Pavienio egzempl. kaina 5 centai

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ--LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States
110-12 Atlantic Avenue
Richmond Hill 19, N. Y.
Telephone VIrginia 9-1827—1828
PRICE 5c A COPY

No. 36 **** Richmond Hill 19, N. Y., šeštadienis, Vasario (Feb.) 19, 1955 **** Metai 44-tieji, Dienraščio 36-tieji.

KRISLAI

Tik vienos bombos.
Visur esančioji.
Ne herojai, bet melagiai.
"Žmogvagiai."
Tokių prajovų dar nebu-
Kur link dabar? [vo.
Rašo A. BIMBA

Štai oficialus pripažinimas iš mūsų šalies sostinės. Valdinė Atominės Energijos Komisija sako: Vienos gerai pataikytos vandenilinės bombos užtektų visiškam sunaikinimui viso Didžiojo New Yorko. Dar nukentėtų ir New Jersės artimieji miestai.

Argi tas neparodo, kokiais bepročiais reikia laikyti tuos, kurie laukia naujo pasaulinio karo?

O štai kitas beveik tą pačią dieną atėjęs iš mūsų sostinės valdiškas pranešimas:

Šiandien Amerika įvairiose svetimose žemėse turi 950 militarinių bazių. Jose laikome 1,370,000 gerai ginkluotos kariuomenės.

Tuo tarpu ant mūsų šalies žemės neturi nė vienas svetimos šalies kareivis savo kojos uždėjęs.

Kaip ilgai tokia padėtis galės tęstis?

Manoma, kad šiuo klausimu gal žodį tars ir Azijos-Afrikos tautų konferencija.

Jau tūli ir komerciniai laikraščiai sako: Renegatus nuo komunizmo (Budenz, Matusow, Bentley, Todd) iškėlėme į padanges, padarėme herojais. Jie dabar apsirodo didžiausiais apgavikais ir melagiais.

Indijos premjeras Nehru vadina žmogvagyste iš Tachen salų iškraustymą civilinių gyventojų.

Tuomi jis užvažiuoja čiangininkams ir amerikiečiams.

Atsimenate, kiek alaso ir džiaugsmo buvo keliama aplinkui kongresinę Kersteno komisiją. Raketieriai iš Amerikos Lietuvių Tarybos didžiavosi, kad tiesiog jie tą komisiją pagimdę "išvadavimui Lietuvos."

Net du pasiuntiniai (panelė Kižytė ir ponas Rudis) Kersteną sekiojo po visą Vakarų Europą. Jie didžiavosi, kad jie Kersteną užnosies vedžiojo ir viską jam išrodė.

Čia pat tūli net į maišus galvas įsikišę liūdijo tai komisijai.

Dabar toji komisija patiekė savo raportą.

Ar žinote, kad Amerikos Lietuvių Taryba, kuri desėtkus tūkstančių dolerių apgavingai iškaulijo iš Amerikos lietuvių kišenės rėmimui Kersteno veiksmų, prieš tą komisiją darbar griežtai užprotestavo?

Taryba sako, kad Kerstenas vieną dalį Lietuvos atidavė gdams, o kitą lenkams.

Lietuvos nebeliko lietuviams!

Dalykas buvęs tame: Kerstenas pamanęs, kad jo susibičiuliavimas su "Lietuvos vaduotojais" pakenkė jo politinei karjerai. Jis perpyko.

Pažangioji Amerikos spauda rimtai stato klausimą: Ką dabar suvienytos darbo unijos darys politinėje arenoje?

Ar jos ir toliau vilksis demokratų partijos uodegoje?

Kol kas iš stambiųjų unijų vadų tik transportininkų unijos prezidentas Michael Quill sako: Mes turime rimtai pagalvoti apie organizavimą Amerikos Darbo Partijos.

Užsienis kritikuoja F. Dulleso prakalbą

Churchillas norėtų derėtis su Sovietais, bet tiktai po Paryžiaus susitarimo ratifikavimo

Londonas. — Įtakingiausieji britų laikraščiai, tarp jų Londono "Times" ir "Manchester Guardian," išreiškė savo nusivylimą Dulleso kalba apie Formozą. "Times" sako, kad Dulleso prakalba labai apgailėtina, nes ji ne tiktai neprisidėjo prie taikos sustiprinimo, bet dar labiau įtempė ir jau įtemptą padėtį.

"Manchester Guardian" sako, kad tenykštė spauda atsineša į Dulleso prakalbą panašiai kaip britų laikraščiai.

Atsisakė leisti diskusijas

Nors darbiečių frakcijos dauguma reikalavo, kad parlamentas diskusuotų Formozos klausimą, konservatorių valdžia atsisakė tą klausimą padėti ant dienotvarkės ir tokiu būdu diskusijų nebus.

Churchillas pareiškė, kad jis yra pasirengęs tartis tiesioginiai su Sovietais arba sušaukti Keturių Didžiųjų konferenciją. Tas viskas, vienok, sakė jis, bus galima po Paryžiaus sutarties ratifikavimo. Sovietai yra pakartotinai pabrėžę, kad pradėjus ginkluoti Vakarų Vokietiją, tartis jau būtų pervėlu, pamatai ateinančiam karui jau būtų perstiprūs.

Washingtonas. — Oregono valstijos demokratų partijos komitetas išreiškė savo pasitenkinimą, kad senatorius Morse pasmerkė Dulleso kalbą Formozos reikalu. Morse yra nepriklausomas senatorius, apleidęs republikonus, prie kurių jis anksčiau priklausė.

Morse yra pasakęs, kad Dulleso kalba buvo pilna dviprasmiškumo, kad jis daug ką slėpė nuo Amerikos žmonių.

Čiangininkų vyriausias rėmėjas Amerikoje senatorius Knowlandas išreiškė savo pasitenkinimą Dulleso kalba.

Potashas galės vykti Lenkijon

Washingtonas. — Irvingas Potashas, komunistų vadas, kuris sėdėjo daugiau kaip trejus metus Leavensworth kalėjime, gavo leidimą išvykti Lenkijon. Tą leidimą jam davė imigracijos ir naturalizacijos departmentas.

Potashas, kuris buvo nuteistas po Smitho aktu kaip komunistų vadas, buvo suimtas tuojau po išėjimo iš kalėjimo ir rengtasi jį teisti po kitu Smitho akto punktu, kuris nusikaltimu padaro vien buvimą tos partijos nariu.

Imigracijos departmentas dabar davė Potashui leidimą vykti į Washingtoną, kad išsirūpinti vizą iš Lenkijos pasiuntinybės. Manoma, kad jis vizą gaus ir Lenkijoje ras prieglaudą.

Potashas atvyko kaip jaunuolis į šią šalį ir per ilgus laikus buvo aktyvus unijiniame judėjime, ypatingai tarp kailiasiuvių. Jis bandė tapti Amerikos piliečiu, bet jam pilietybės nedavė.

Britanija jau irgi planuoja gaminti vandenilines bombas

Londonas. — Britanijos valdžia paskelbė, kad ji "turi galimybę ir sugebėjimą" gaminti vandenilines (hidrogenines) bombas. Britanijos valdžia tai skaito "savo užduotimi," kadangi kitos šalys tokius ginklus jau turi, sako pranešimas. Ji todėl gamins įvairaus dydžio vandenilines bombas, bet "tikisi, kad jų nereikės naudoti."

Valdiškame pranešime dar sakoma, kad Britanija tikisi su vandenilinių bombų gaminimu prisidėti prie atominių ir vandelinių ginklų panaikinimo. Kokiu būdu bombų gaminimas prisidės prie to, nepaaiškinta.

"LAISVĖ" NEIŠEIS ŠĮ ANTRADIENĮ

Dėl Washingtono gimtadienio šventės, per kurią neveikia paštas, nebus "Laisvės" šio antradienio laidos.

Vakarų Vokietijos unijos tęs kovą prieš ginklavimą

Bonna. — Vakarų Vokietijos Profesinių Sąjungų (unijų) Federacijos pildomoji taryba nutarė tęsti ir stiprinti kovą prieš ginklavimąsi. Pildomoji taryba išleido pareiškimą, kuriame paremia anksčiau Frankfurte įvykusiame unijų suvažiavime priimtą rezoliuciją.

Pildomoji taryba ragina, kad Paryžiaus sutarties ratifikavimas būtų atidėtas. Pildomosios tarybos pareiškimas tokiu būdu oficialiai patvirtina, kad šeši milijonai organizuotų Vakarų Vokietijos darbininkų kovos prieš Wehrmachto atgaivinimą.

Prezidentas perkalbinėja

Unijų nusistatymas sukėlė nemenką susirūpinimą valdžioje. Prezidentas Dr. Theodor Heuss'as pasikvietė pas save unijų vadus ir ilgame pasikalbėjime su jais stengėsi juos įtikinti, kad jie pakeistų savo nusistatymą arba jį bent sušvelnintų. Pasitarime taipgi dalyvavo premjeras Adenaueris, darbo reikalų ministras Storchas ir parlamentinių frakcijų vadai.

Bundestagas svarstys Paryžiaus sutarties ratifikavimą šio mėnesio 24 ir 26. Nėra abejonės, kad keturios konservatyvės partijos, kurios sudaro Adenauerio koaliciją, balsuos už ratifikavimą, nors taip vadinamieji laisvieji demokratai ir visavokiškas blokas nemato akis akin su paties Adenauerio partija, krikščionimis demokratais.

Demonstracijos Berlyne

Vakarų Berlyne kalbėjo Vakarų Vokietijos vicekancleris Dr. Franzas Bluecheris. Salėje, kur jis kalbėjo ir gatvėje komunistai ir socialdemokratai sukėlė demonstraciją prieš ginklavimą. Apie 500 kairiečių, kurie radosi salėje, pradėjo šaukti anti-karinius slogainus. Policija juos puolė ir suėmė 239 asmenis. Lauke policija guminėmis lazdomis puolė demonstrantus ir daugelį skaudžiai sumušė.

Penktadienio vakare Vakariniame Berlyne turėjo kalbėti Vak. Vokietijos socialdemokratų vadas Ollenaueris. Jis turėjo kalbėti prieš ginklavimąsi.

90 proc. karo kriminalistų randasi laisvėje Vakaruose

Bonna. — Penkeri metai atgal amerikiečiai, britai ir francūzai savo zonose Vakarų Vokietijoje kalėjimuose laikė 3,657 nacius karo kriminalistus. Devyni dešimtadaliai tų kriminalistų dabar jau paleisti ir kalėjimuose lieka tik 315. Tik maža dalis paleistųjų karo kriminalistų atsėdėjo savo bausmes kalėjime. Didi daugumą buvo paleisti prieš laiką — bausmės jiems buvo dovanotos.

Neo-nacinė Vakarų Vokarų Vokietijos spauda, su Adenauerio valdžios pritarimu, veda nuolatinį vajų už likusiųjų karo kriminalistų išlaisvinimą. Nemenkas skaičius išlaisvintų karo kriminalistų jau gavo postus Adenauerio valdžioje, ypatingai užsienio reikalų ministerijoje ir dar daugiau jų gaus postus, kai bus pradėta atsteigti Wehrmachtą.

Sirija paneigia gandą

Damaskas. — Sirijos valdžia paneigė paskleistą žinią, kad ji yra sutikusi kartu su Izraeliu, Jordanu ir Libanu statyti hidroelektrinį tarptautinį projektą Jordano slėnyje. Jordanas ir Libanas tos žinios nepaneigia.

ORAS NEW YORKE
Giedra ir šalta.

Mokyklų taryba naudojosi H. Matusowo informacija

New Yorkas. — Buvo iškelta, kad New Yorko mokyklų taryba buvo pavedusi keli metai atgal Harvey Matusowui peržiūrėti mokytojų sąrašus ir informuoti, ar jų tarpe nesiranda komunistų. Matusowas, kuris dabar prisipažįsta daug melavęs ir šmeižęs žmones, kuomet jis tarnavo kaip FBI šnipas, tuomet sakėsi galįs atsiminti bent 10,000 komunistu vardų New Yorkė ir iš išvaizdos pažinti bent 100,000.

Mokyklų tarybos pirmininkas Jensenas pripažįsta, kad jis naudojosi Matusowo informacija, bet sako, kad nei vienas mokytojas nebuvo atleistas iš darbo remiantis Matusowo skundais.

Vengrija norėjusi išsiųsti kardinolą Mindszenty Romon

Viena. — Čia skleidžiami gandai, kad Vengrija buvo bandžiusi susidėrėti su Vatikanu apie kardinolą Mindszenty. Vengrija buvo davusi suprasti, kad ji išlaisvintų Mindszenty, jeigu jis apleistų Vengriją ir apsigyventų Romoje. Vatikanas irgi buvo su tuo planu sutikęs, bet pats kardinolas Mindszenty tam buvęs priešingas.

Pasekoje Mindszenty lieka kalėjime.

Eisenhoweris būsiąs kandidatu '56 metais

Republikonų komitetas jį vadina "ne tiktai politiniu, bet ir dvasiniu Amerikos vadovu"

Washingtonas. — Jau darosi aišku, kad republikonai yra pasiryžę statyti Eisenhowerį savo prezidentiniu kandidatu 1956-tais metais. Jų partijos nacionalio komiteto nariai priėmė rezoliuciją, kurioje jie kalba apie pasitikėjimą "tolimesnėje Eisenhowerio vadovybėje." Nors rezoliucijoje nekalbama atvirai apie prezidentinę kandidatūrą, reikalas sukasi kaip tik apie tai.

Jau keli mėnesiai, kai Eisenhoweris kviečia į Baltąjį Namą politikierius ir su jais tariasi. Manoma, kad pats Eisenhoweris jau senokai pradėjo rengti dirvą jo paties "draftavimui."

Republikonų komiteto rezoliucija apie Eisenhowerį kalba kaip apie "ne tiktai politinį, bet ir dvasinį šių laikų vadovą."

Republikonų komiteto nariai ir Eisenhoweris turėjo pietus, per kuriuos keli žodžiai buvo pasakyti ir laikraštininkams. Pirmininkas L. Hall aiškino, kad Eisenhoweris tikriausiai "liks mūsų vadu artimoje ir tolimesnėje ateityje." Pats prezidentas tik šypsojosi, kuomet jo buvo klausta, ar jis kandidatuos. Bet jis nesakė "ne."

Be to Eisenhoweris aiškino, kad jis surado naują apibūdinimą republikonų nusistatymui. Iki šiol jis sakydavo, kad republikonai yra "nuosaikūs pažangiečiai," bet dabar jis įsitikinęs, kad jie verčiau "dinamiški konservatoriai."

Suims išleistus kairiečių vadus

New Yorkas. — Kovo pirmą baigs atlikti savo kalėjimines bausmes komunistų vadai Eugene Dennis, John Gates, Jack Stachel, John Williamson ir Carl Winter. Benjamin Davis irgi turėtų išeiti tuo laiku iš kalėjimo, bet jis turės atsėdėti dar 30 dienų "už paniekos parodymą."

Jau beveik yra tikra, kad teisingumo departmentas planuoja neleisti jiems likti laisvėje. Vietoje to, jie tuojau bus suimti, kad išnaujo būtų teisti po kitu Smitho akto punktu, šiuo kartu kaip kompartijos nariai, ne vadai.

Guatemalos Miestas. — Karo stovis pabaigtas Guatemaloje. Tas stovis buvo įvestas sausio 20-tą, kuomet valdžią numalšino prasidėjusį prieš ją sukilimą.

Washingtonas. — Demokratinis senatorius Humphrey išreiškė savo nepasitenkinimą Dulleso kalba.

Nicaragua tikrai stovėjo C. Ricos sukilimo užnugaryje

Washingtonas. — Amerikos valstybių tyrinėjimo komisija, kuri per kokį mėnesį gvildeno, kas buvo atsakomingas už sukilimą Costa Ricoje, priėjo išvados, kad Nicaragua tikrai kalta. Tyrinėjimo komisija susideda iš JAV, Meksikos, Brazilijos, Paragvajaus ir Ekvadoro atstovų.

Visi komisijos nariai, išskyrus Ekvadoro, priėjo išvados, kad Nicaragua, stovėdama užkulisiuose, rengė ir pravedė sukilimą Costa Ricoje, leisdama savo teritorijoje sukilėliams organizuotis, juos ginkluodama ir jiems padėdama savo aviacija.

Ekvadoro atstovas sakė, kad "ne visi faktai paimti domėn."

Jokohama, Japonija. — Virš šimto moterų sudegė senelių prieglaudos gaisre.

Ben-Gurionas tapo Izraelio karinių reikalų ministru

Jeruzalė. — Buvęs premjeras Ben-Gurionas tapo Izraelio krašto apsaugos ministru. Lygšiolinis ministras Pinhas Lavonas atsistatydino. Ben-Gurionas 1953 metais pasitraukė iš premjero posto ir apsigyveno kolektyvinėje sodyboje Negevo dykumoje, kur tapo to kaimo avių skerdžium. Laisvalaikiu jis rašė savo atsiminimus.

Manoma, kad Ben-Gurionas grįžo į kabinetą ir tapo karo reikalų ministru, nes Izraelis jaučia didėjantį užpuolimo pavojų. Izraelį supantieji arabiški kraštai, ypatingai Egiptas, paskutiniu laiku gavo nemažai ginklų iš Amerikos. Pasitraukęs ministras Lavonas buvo darbietis, kaip yra ir Ben-Gurionas.

Herman Field Londone

Londonas. — Hermanas Fieldas, amerikietis, kuris penkerius metus praleido Lenkijos kalėjime, po kelių mėnesių poilsio Šveicarijoje atvyko čia. Čia jis sutiko savo vaikučius, kurių nematė per paskutinius šešerius metus.

Lenkijos valdžia paaiškė, kad ji kalino Fieldą neteisėtai, kad kaltinimai, jog jis buvo šnipas, buvo neparemti.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Established April 5, 1911
Every day except Sundays, Mondays and Holidays
110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.
TEL. VIRGINIA 9-1827—1828

President, JOHN GRYBAS; Secr.-Treasurer, WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$8.00	Canada and Brazil, per year	$9.00
United States, per 6 months	$4.50	Canada and Brazil 6 months	$5.00
Queens Co.	$9.00 per year	Foreign countries, per year	$10.00
Queens Co.	$5.00 per six mos.	Foreign countries, 6 months	$5.50

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y under the Act of March 3, 1879.

JURGIS WASHINGTONAS

VASARIO 22 DIENA yra Jurgio Washingtono gimtadienis. Amerikos tėvas gimė 1732 metais, o mirė 1899 metais.

Jurgis Washingtonas buvo vyriausias revoliucinių Amerikos jėgų vadovas,—jėgų, kovojusių už šios šalies nepriklausomybę. Kai revoliucinis karas buvo laimėtas, kai anglai buvo sumušti, kai 13-kai valstijų nepriklausomybė buvo užtikrinta ir bendra šaliai konstitucija priimta, tuomet Jurgis Washingtonas buvo išrinktas šalies prezidentu ir tas pareigas ėjo per aštuonerius metus.

Vasario 22 diena yra legalė šventė, paštas neveikia, todėl ir Laisvė tą dieną neišeis.

KAS REMIA TĄ JŲ KRUSADĄ "UŽ LAISVĘ"?

VIENAS NEDIDELIO fabriko savininkas (dėl visiems žinomų priežasčių, miesto, kur jis gyvena, neminėsime), pažangus žmogus, prisiuntė mums laišką, gautą nuo "Crusade for Freedom" organizacijos viršininko.

"Crusade for Freedom" organizacijos šulai renka aukas palaikymui "Radio Europai išlaisvinti," — palaikymui radijo, iš kurio transliuojamos "žinios" "anapus uždangos" gyvenantiems žmonėms.

Iš to radijo stoties, kaip žinia, transliuojamos į socialistinius kraštus tokios "žinios," kuriomis siekiamasi tuos žmones sudemoralizuoti. Iš to radijo stoties leidžiamos visokios provokacijos. Ir tai daroma vis vardan tų žmonių išlaisvinimo!

"Crusade for Freedom" minėtąją radijo stotį su visais jos tarnautojais ir melagiais "žinių" perdavėjais užlaiko.

Minėtame laiške aukų prašytojas vyriausiai kreipiasi į fabrikantus ir biznierius. Jame, be kitko, sakoma:

"Daugiau negu 1,000 Amerikos didžiausių biznio ir pramonės įstaigų sudėda apie $5,000,000... aukų, korporacijų dovanų. Ford Motor Kompanijos Fondas nuoširdžiai užgiria šį projektą su $25,000 auka..."

Kaip matome, stambiausieji mūsų šalies kapitalistai aukoja šimtus tūkstančių dolerių kas metai minėtai radijo stočiai palaikyti.

Per spaudą ir radiją nuolat ir nuolat prašoma iš publikos, kad ji aukotų dolerius tam pačiam tikslui.

Jeigu patys stambiausieji kapitalistai aukoja tokias sumas šiam reikalui, tai galime gerai įsivaizduoti, koks jo tikslas!

Išnaudotojų klasė, bijodama, kad darbo žmonės nesusiprastų ir nepareikalautų sau didesnių teisių, kiša dolerius ir prašo kitus tai daryti, kad būtų galima paskleisti juo daugiau melo, juo daugiau provokacijų.

Galvojantieji amerikiečiai, žmonės, kuriems rūpi taika ir geras sugyvenimas su kitomis tautomis, aišku, nedavė ir neduos šitam tikslui nė vieno cento!

CLAUDE M. LIGHTFOOT NUTEISTAS

ILLINOJAUS VALSTIJOS komunistų partijos vadovas Claude M. Lightfoot pagaliau tapo nuteistas penkeriems metams įkalinimo.

Jis nuteistas išimtinai už tai, kad priklausė komunistų partijai. Jis nuteistas einant Smitho Aktu (įstatymu).

Prie kalėjiminės bausmės pridėta ir piniginė—$5,000.

Nuteistas teisėjui pasakė: nesu nieko padaręs tokio, kuris būtų grėsęs mūsų šaliai arba kuriam nors jos piliečiui pavojumi.

Aiškus dalykas, ši byla bus apeliuota į aukštesnį teismą. Ji veikiausiai pasieks aukščiausį šalies teismą.

Jeigu vyriausybei pavyks gauti pritarimą aukštesniuose teismuose, tuomet, aišku, bus puolami ir kiti asmenys, kurie priklauso komunistų partijai.

Šiuo klausimu, taigi, privalo tarti žodį ir visuomenė, ypatingai organizuoti darbininkai, darbo unijos.

American Civil Liberties Union praneša, kad ji stoja nuteistajam Claude M. Lightfoot talkon. Ji prisideda prie sudarymo apeliacijos į aukštesnįjį teismą.

—:—

PASTEBĖJAU SPAUDOJE, jog justicijos departmentas ruošiasi iš naujo suareštuoti komunistų vadovus, kai jie bus išleisti iš kalėjimo.

Kaip žinia, Eugene Dennis, Benjamin Davis ir eilė kitų komunistų vadovų, atbuvusių kalėjimuose savo bausmę, kovo mėnesį bus iš kalėjimų išleisti. Kai tik jie bus išleisti, spėjama, valdžia areštuos juos iš naujo, kaltindama už priklausymą komunistų partijai.

Vadinasi, areštams nebus galo. Tie patys žmonės bus bandoma už tą patį nusikaltimą bausti po du kartu, nors tai prieštarauja šalies konstitucijai.

KAS KĄ RAŠO IR SAKO

APIE GRŪDŲ GAMYBĄ TARYBŲ SĄJUNGOJE

Šių metų sausio 25 d. Maskvoje įvyko Tarybų Sąjungos komunistų partijos centro komiteto plenumas, kuriame kalbėjo tos partijos pirmasis sekretorius N. Chruščiovas. Jis sakė ilgą kalbą, liečiant Tarybų Sąjungos žemės ūkį, jo pakėlimą. Apie šią kalbą daug rašė ir Amerikos komercinė spauda.

Chruščiovas, kaip žinia, analizavo, dėstė reikalus, susijusius su priauginimu daugiau javų, su priauginimu daugiau gyvulių, kad tos šalies piliečiai turėtų daugiau duonos, mėsos, daugiau pieno ir kitokių valgomųjų produktų.

Įdomiai Chruščiovas pasisakė dėl grūdų gamybos. Štai, ką jis pasakė:

"Gali kas paklausti: kodėl dar prieš kelerius metus buvo manoma, kad grūdų mums užtenka, o dabar taip atkakliai keliamas uždavinys smarkiai padidinti grūdų gamybą? Norint atsakyti į šį klausimą, reikia išnagrinėti, kokie pakitimai įvyko mūsų šalyje pokariniu laikotarpiu ir tebevyksta dabartiniu metu. Sustosiu trumpai ties svarbiausiais iš tų pakitimų.

"Pirma, išdavoje priemonių, kurių ėmėsi partija ir vyriausybė, žymiai pakilo ir toliau nenukrypstamai kyla liaudies gerovės lygis. Pirmaisiais pokariniais metais, kai kainos buvo aukštos, daugelis buvo priversti apriboti savo vartojimą. Tada galėjo atrodyti, kad grūdų ir kitų produktų pilnutinai pakanka šalies reikmėms patenkinti. Mažėjant kainoms, gyventojų paklausa maisto ir pramonės prekėms žymiai išaugo ir kasmet vis labiau auga.

"Antra, mūsų šalyje dėl aukšto gimimų skaičiaus ir dėl mirtingumo sumažėjimo gyventojų skaičius kasmet padidėja daugiau kaip 2 milijonais žmonių. Dėl tokio gyventojų daugėjimo padidėja duonos ir kitų produktų pareikalavimas.

"Trečia, pas mus metai iš metų didėja miestų ir pramonės centrų gyventojų skaičius. Per pastaruosius penkerius metus miestų gyventojų skaičius padidėjo maždaug 17 milijonų žmonių. Šis padidėjimas vyksta daugiausia dėl dalies kaimo gyventojų perėjimo į miestą. Antai, per tuos pačius penkerius metus iš kaimo į miestą perėjo daugiau kaip 9 milijonai žmonių. Iš pirmo žvilgsnio gali pasirodyti, kad čia vyksta paprastas vartojimo persiskėlimas, jog ir tuo ir kitu atveju gyventojams reikia vieno ir to paties produktų kiekio. Iš tikrųjų yra kitaip, nes, tapdamas miestiečiu, vakarykčtis kolūkietis iš žemės ūkio produkcijos gamintojo pavirsta prekinių maisto produktų vartotoju.

"Ketvirta, mums reikalingi galingi, kasmet papildomi valstybiniai grūdų rezervai. Be tinkamų rezervų šalis apsieiti negali — tai aišku kiekvienam ir nereikalinga įrodinėti.

"Penkta, mes turime turėti pakankamą grūdų fondą užsienio prekybai.

"Šešta, — ir tai yra svarbiausioji priežastis, sąlygojanti papildomo grūdų kiekio reikalingumą, — mums reikia smarkiai padidinti pašarinių grūdų gamybą." gyvulininkystei reikalingų

Liesdamas specifiškai kviečius, Chruščiovas priminė plenumo dalyviams:

"Juk mes turime gi tam laimėjimus pačios vertingiausios grūdinės kultūros —kviečių gamyboje. Kviečių plotas palyginti su 1920 metais padidėjo nuo 40 milijonų 300 tūkstančių iki 49 milijonų 300 tūkstančių hektarų 1954 metais, o lyginamasis kviečių svoris grūdinių kultūrų pasėliuose padidėjo per tą laiką nuo 36.4 procento iki 44 proc. Kviečių gamybos apimties atžvilgiu mūsų šalis užima pirmąją vietą pasaulyje. Mes pralenkėme JAV tiek pagal bendrąjį kviečių surinkimą, tiek ir pagal jų gamybą vienam gyventojui. Ryšium su derlingumo pakėlimu ir dirvoninių bei plėšininių žemių įsisavinimu mes ir ateityje didinsime kviečių surinkimus. Tačiau su pašarinėmis kultūromis reikalai pas mus žymiai blogesni."

INSTITUTAS, KURIS RUOŠIA LIETUVAI MOKYTOJUS

Vilniaus Tiesa (sausio 9 d.) rašo:

"Sukako dešimt metų, kai Vilniuje buvo įsteigtas Pedagoginis institutas. Dabar tai stambiausia respublikoje mokslo įstaiga, ruošianti pedagoginius kadrus. Prieš dešimt metų institute pradėjo mokytis 71 studentas. Šiais mokslo metais jį lanko 2,133 jaunuoliai ir merginos.

"Per praėjusius metus Pedagoginis institutas išleido 1,157 aukštai kvalifikuotus mokytojus. Šiuo metu jie dirba respublikos aukštosiose, vidurinėse bei septynmetėse mokyklose kalbų, istorijos, fizikos ir kitų specialybių dėstytojais. Baigęs čią mokslo įstaigą Gerulaitis dabar dirba Klaipėdos mokytojų instituto direktoriumi. Nedzinskaitė vadovauja Ukmergės rajono liaudies švietimo skyriui. Keliasdešimt auklėtinių dėsto tame pat Pedagoginiame institute.

"Dauguma studentų, baigusių Vilniaus Pedagoginį institutą, toliau dirba mokslinį darbą.

"Visa eilė instituto auklėtiniu už sąžiningą auklėjamąjį darbą yra pažymėti vyriausybiniais apdovanojimais. Neseniai Garbės raštai buvo įteikti Vilniaus Pedagoginio instituto direktoriaus pavaduotojui mokymo reikalams Janoniui, politinės ekonomijos katedros vedėjui Pauliukoniui ir kitiems.

"Didelę reikšmę mokytojų kvalifikacijos pakėlimui turi 1946 metais prie instituto įsteigtas neakivaizdinis skyrius. Šiais metais jame studijuoja 3,231 Lietuvos mokytojas."

Redakcijos Atsakymai

W. Bajorui, Kearny, N.J. —Kai jūsų korespondencija mus pasiekė, tai buvome gavę (telefonu) žinią, kad Antanas Kazakevičius jau mirė. Dėl to jos nespausdinome. Visvien dėkojame už parašymą.

Jei Tamsta dar neprenumeruoji dienraštį Laisvę, tai tuojau užsisakykite. Jis kasdieną atneš jums į namus svarbiausias žinias iš viso pasaulio.

Nervai ir sąjudžiai -- 1

J. J. Kaškiaučius, M. D.

Visi žinom, visi numanom, kas aplinkui dedasi. Gyvenam nesveikoj, didelio įtempimo ir nesaugumo atmosferoj. Visus jaudina ir vargina tas nuolatinis netikrumas, nerimas, tie nuolatiniai neramūs grūmojanti, grėsmingi gandai, kalbos, žinios. Skirtingų interesų ir reikalų susikirtimai eina griežtyn ir sudaro nesveiką **susijaudinimų, emocijų** atmosferą.

Nestebėtina, kad, tokioj itemptoj aplinkoj, žmonės darosi labiau nervingi, arzūs, įtimpę, neramūs, prislėgti. Įkyrūs priešingavimai ir priešgynavimai darko mūsų rimtį, nuotaiką, ūpą, pakeičia temperamentą, net ir pobūdį.

Priekabūs, suniūrę, susiraukę, neištikimai, su nuožiūra, dilbčiojam žvairom akim, negalėdami sumot, ar čia tau draugas ir nedraugas sėdi greta tavęs. Gal tykoja ką išgirst ar pastebėt...

Tokia netikusi būklė palaipsniui **gadina mums sveikatą.** Nei valgis tada eina labai naudon, nei darbas sekasi, nei miegas gaivina. Net ir poilsiu bei laisvalaikiu žmoniškai neatsigausi, negalėdamas atitinkamai atsileist, suliaunėt ir prasiblaivyt...

Žmogaus organizmas labai painiai, labai sudėtingai veikia. Mūsų **endokrininės,** vidinės liaukos tvarko ir suvaldo tarpusavius organų bei audinių veiksmus. **Antinkstinės** liaukos ("suprarenal, adrenal glands") yra mūsų nuolatinio budėjimo liaukos, galingi varikliai, stūmėjai mūsų gyvybinių veiksmų.

Šitų **antinkstinių liaukų žievės** bei luobos **sunka** ("suprarenal cortical hormone") reguliuoja ir nustato mūsų raumenų toną. Prirengia mūsų raumenis bet kokiam reikalui. Pavojaus, baimės, pykčio, rūpesčio ar kokio nerimo nuotykiais šios antinkstinės liaukos persidirba, jos dirba "antlaikį." Jų žievės hormonai (išjudintojai, varikliai) palaiko mus įtempimo būklėj, kad tu būtum pasirengęs elgtis pagal kokį reikalą.

Sakysim, tu **susijaudinai** smarkiai, perpykai. Dėl padidėjusio tų hormonų veikimo tu jau visas įtimpęs, parengtas arba šokt muštis, o ne, tai bėgt. Raumenys tau net virpa, net trukčioja. Širdis greit ir smarkiai muša. Arterijos susignyba, kraujospūdis pakyla. Akys tau nepaprastai blizga ir geriau mato, ausys geriau girdi. Akylas ir klausylas, smarkiai sukluses, auseles suglaudęs, kaip zuikis. Veidas tau pablyksta, nes kraujo perteklius suplūsta į raumenis, kad jie būtų pilnai prisirengę kokiai staigmenai. Net ir viduriai, skilvis, žarnos ir jų liaukutės pakinta. Vidurių malimas beveik susilaiko, apsistoja, vis dėl tos pačios kraujo ekonomijos: kraujo daug iš vidurių susitelkia į raumenis...

Gerai, **jei** tada duodi valią rauemnims tą susikaupusią energiją sunaudot, nesivaržydamas, nesusivaldydamas deramai, pagal civilizacijos papročius. Jeigu "laukiniškai" šoki muštis, pliektis arba bėgt, tai tavo organizmas susitvarko. Raumenys "perdegina," sunaudoja tų antinkstinių žievės hormonų perviršį, ir paskui visa kas **palaipsniui** atsileidžia, **sisilygina.**

Bus daugiau apie nervus ir sąjūdžius.

Kaip mes pasitinkame senatvę?

Kokie tai keisti amerikiečių posakiai - išsireiškimai. Seniau sakydavo, kad žmogaus gyvenimas prasideda, sulaukus keturiasdešimt metų. O dabar, vos tik praėjus keleriems metams, jie tą prasidėjimą gyvenimo žymiai padaugino — net iki šešiasdešimt metų. Šiais laikais dažnai patėmijama anglų spaudoje posakis: "Life begins at 60" (Gyvenimas prasideda nuo šešiasdešimt metų). Koks gi čia prasidėjimas, kuomet gyvenimas artinasi prie savo pabaigos?

Beveik kiekvienas individualas pasitinka senatvę skirtingai nuo kitų. Vieni būna surūgę, sukliurę, aimanuodami nusiskundžia. Sako: ot, nei nepajutau, kaip pasenau ir jau atidirbau. Įdėjau daug metų sunkaus darbo vaisių į draugijinį liaudies iždą. Ir dabar sakau, sudie praeičiai...

Taip, mes, sulaukę senatvės, galime sakyti "sudie praeičiai," nes kas jau praėjo, tai niekuomet nebesugrįš... Tačiau kai kurių asmenų beviltiški apie ateitį išsireiškimai yra ne savo vietoje, pesimistiški. Nes gyvenimą galima žymiai pailginti, jeigu mes gyvendami kožną dieną su pasitikėjimu, pilni vilties, vis galvotumėm apie ateitį ir tolesnius metus. Labai būdinga yra tas, kad kai kurie, dar nesulaukę senatvės, statosi paminklus, iškaltas raides savo metrikų, tiktai reikia dadėti mirties datas. Tokie gyvųjų paminklai vaizduoja mirties kandidato galvoje gyvenimo nuobodumą arba nepasitenkinimą gyvenimu šiame pasaulyje. Mano supratimu, tokie žmonės, kurie dar jauni būdami statosi paminklus, yra didžiausi pesimistai! Nereik murmėti ir sielotis, kad ta nelemtoji senatvė jau užklupo ir giltinė žiūri į akis... Nė vienas taip manydamas negali tikėtis sulaukti ilgesnio amžiaus. Vietoje rūpinimosi apie prisiartinančią gyvenimo pabaigą, reikia daugiau galvoti, planuoti ką nors naudingo, prakilnaus, ne tiktai dėl savęs, savo šeimos, bet ir dėl liaudies, darbo žmonių gerovės. Nors retkarčiais reikia pamiršti apie save, o daugiau pagalvoti apie kitus. Kuomet galvon užeina mintis apie senatvę, nusišypsojęs sušuk: Senatve! Aš pasitinku tave su išskėstomis rankomis, imu tave į glėbį, sudžiaugsmu, juokdamasis, pilnas dėkingumo jausmų, kad ilgai gyvenau, nemiriau būdamas jaunu, bet sulaukiau garbingos sentvės!

Pregresas

Iš Urugvajaus

Resp. Banko "Baltoji knyga"

Paskutiniuoju laiku Respublikos Bankas išleido "Baltąją knygą," kurioje dokumentais įrodoma, kad pasirašytoji prekybinė sutartis su TSRS yra naudingiausia iš visų lig šiol pasirašytų sutarčių.

Sunki ekonominė padėtis

Sulig spaudos patiektais duomenimis šalis pergyvena sunkią ekonominę padėtį. Per paskutiniuosius 4 mėnesius tepardavė visai nežymią dalį vilnų, o frigorifikuose darbas kone visai sustojęs. Šiemet dar nepardavė užsienin nei gramo mėsos.

UTE darbininkų laimėjimai

Sausio 23 d. 8,000 UTE darbininkų ir tarnautojų iškėlė reikalavimą pakelti algas 50 pėzų ir direktorija šį reikalavimą dalinai patenkino.

Plečiasi bedarbė frigorifikuose

Fray Bentos miestelyje esančiame "Anglo" frigorifike dirbdavo 2,500 darbininkų, bet dabar tedirba vos 35 žmonės. Jau 7 mėnesis kai tokia skurdo padėtis tęsiasi.

TSRS pirko vilnas

Dviejų mėnesių laikotarpyje, nuo spalio 1 d. iki gruodžio 1 d. Tarybų Sąjunga pirko iš Urugvajaus 2,150 fardų vilnų.

Streikavo banko tarnautojai

Valstybinio banko tarnautojai streikavo savaitę laiko reikalaudami pakelti algas nors iki to lygio, kiek gauna privačių bankų tarnautojai.

"Lana Uruguaya" streikuoja

Nors tekstilės generalinis streikas baigėsi, bet "Lana Uruguaya" fabriko darbininkai, Cerroje, tebestreikuoja, nes to fabriko savininkas Pedro Saenz nepasirašė fabrikantų sutartį su darbininkais.

"TSRS yra šitokia"

Tokiu pavadinimu išėjo iš spaudos knyga, parašyta žymaus gydytojo ir žurnalisto Dr. Juan E. Pazos, kuris neperseniai lankėsi socializmo šalyse.

Statys Teisingumo Rūmus

Vyriausybė nutarė nugriauti senus, griūvančius pastatus 'La pasiva" priešais Plaza Independencia, tarp Liners ir Florida gatvių, ir toje vietoje pastatyti Palacio de Justicia.

(Iš Darbo)

Montello, Mass.

Mirę mūsų miesto lietuviai

Sausio 19 d. mirė Frances Dargienė, gyvenusi po num. 29 Albert St. Jos vyras mirė prieš keletą metų. Velionė paliko liūdėsy savo gimines ir artimuosius.

Sausio 20 d. mirė Peter Zurinskas, gyvenęs po num. 39 Bank St. Paliko savo žmoną Mary Zurinskas (Baganski), sūnų Albert, gyvenantį Los Angeles mieste, Cal., dvi dukteris—Anna Zurinskas ir Mrs. Adelaide Fox. Abidvi gyvena Brocktone. Velionis iš amato buvo karpenteris.

Vasario 2 d. mirė Antanas Lankutis, 64 metų amžiaus. Paliko nuliūdime savo mylimą žmoną Mortą, dukterį Ruth ir kitus artimus gimines. Ilgai sirgo, daug kentėjo. Vėžio liga jį nukankino. Buvo Laisvės skaitytojas, bet palaidotas su religinėmis ceremonijomis.

Žolynas

Johanesburgas. — Opozicinės Pietų Afrikos Jungtinės Partijos vadai pareiškė valdžiai, kad negrų persekiojimas privės prie ekonominės krizės šalyje ir prie "baltos civilizacijos sugriuvimo, lygiai kaip juodos."

LITERATŪRA IR MENAS

Lietuvos spauda apie R. Mizarą ir jo raštus

Ryšium su išleidimu Lietuvoje "Povilo Jurkos" ir kitų R. Mizaros apysakų, Vilniaus "Tiesoje" (š. m. sausio 8 d.) laikraštininkas Antanas Vaivutskas parašė straipsnį apie jį ir jo knygas. Čia tą straipsnį (sutrumpinę) paduodame mūsų skaitytojui. — *Red.*

Antrojo visasąjunginio tarybinių rašytojų suvažiavimo dienotvarkėje buvo svarstomas klausimas apie šiuolaikinę pažangiąją pasaulio literatūrą. Pažangioji literatūra turi daug žymių ir reikšmingų kūrinių, kurie susilaukė plačiausio liaudies pripažinimo. Tarybinės literatūros ir Vakarų bei Rytų pažangiosios literatūros sąjunga — tai sąjunga vardan tikro humanizmo, laisvės ir taikos. Nepaisant vis didėjančio reakcijos siautėjimo, pažangioji JAV ir Lotynų Amerikos literatūra didžuojasi tokiais įžymiais rašytojais, kaip H. Fastas, L. Braunas, Žorži Amadu, Pablo Neruda, Nikolasas Giljenas ir kt.

Kovoje su reakcija, įvairaus plauko buržuaziniais nacionalistais, vystosi ir pažangi JAV literatūra lietuvių kalba. Pažangioji JAV lietuvių spauda bei organizacijos turi kai kurias tradicijas skleidžiant demokratines idėjas. Pirmojo pasaulinio karo metu čia vaisingai dirbo V. Kapsukas-Mickevičius ir kiti. Ir šiuo metu eilė pažangių lietuvių veikėjų ir kultūros-literatūros darbuotojų aktyviai dalyvauja darbo žmonių judėjime už taiką, prieš agresyvias jėgas, už šviesesnį darbo žmoniu rytojų. Jų tarpe viena iš ryškiausių vietų tenka rašytojui Rojui Mizarai.

Šio rašytojo visuomeninę ir kūrybinę veiklą šių eilučių autoriui teko stebėti gyvenant Lotynu Amerikoje, be to, glaudžiai bendradarbiaujant su pačiu rašytoju.

Rojus Mizara gimė 1895 m. Merkinės valsčiaus Savilioniu kaime, vargingo valstiečio šeimoje. Į literatūrą jis atėjo Miko Rasodos pseudonimu. Makniūnuose mažasis Rojus vargais negalais įgyja pradinį mokslą. Vaiko nepaprasti polinkiai knygai, skaitymui jau tuomet ima ryškiai rodytis. Tačiau Mizarų sūnui nėra sąlygų nė vidurinio mokslo pasiekti. Jis šiek tiek dar privačiai pasimokinęs, dvyliktuosius metus eidamas, pasidaro "daraktorium": keturias žiemas moko skaityti ir rašyti vargingųjų valstiečių vaikus.

1913 metais Rojus Mizara palieka gimtąja Dzūkiją. Jam tik aštuoniolika metų, kai jis iplaukia į "Ašarų" salą, tą iš tikrųjų daugelio emigrantų ašaromis aplaistyta Jungtinių Amerikos Valstybių slenkstį.

Sunki buvo Mizaros gyvenimo pradžia Amerikoje. Pirmojo pasaulinio karo metais jis raidžių rinkėju, tarp kitų spaustuvių, dirbo Lietuvių Socialistų Sąjungos laikraščio "Kova" spaustuvėje Filadelfijoje. "Kovą" redaguoti tada buvo pakviestas iš Škotijos neseniai atvykęs Vincas Mickevičius-Kapsukas. Tarp jo ir Mizaros užsimezga nuoširdi draugystė.

Laikraščiuose "Kova", "Naujoji Gadynė", redaguojamuose V. Kapsuko-Mickevičiaus, bei kituose pasirodę pirmieji Mizaros kūrinėliai išryškino, jog jis brandina daug žadantį literatūrinį talentą. Tatai pirmasis pastebėjo ir dalykiškai jam padėjo V. Mickevičius-Kapsukas, perteikdamas savo patyrimą ir paskatindamas Mizarą drasiai imtis didesniu veikalų kūrimo. Vėliau savo atsiminimuose apie V. Mickevičiu-Kapsuką Mizara rašė: *"Kapsuko paskatintas, pradėjau rimčiau beletristika domėtis, ėmiau nuolat bendradarbiauti mūsų spaudoje"*.

1919 metais Brukline laikraštis "Laisvė" pradėjo eiti dienraščiu. R. Mizara, — pažangiame Amerikos judėjime jau žinomas kaip aktyvus spaudos bendradarbis ir visuomeninkas, — buvo pakviestas dirbti šio dienraščio redakcijoje. Amerikos reakcionieriai kėsinosi pasmaugti "Laisvę", užpuola jos būstinę, suima jos redaktorių.

1927 metais, Argentinos lietuviams prašant, R. Mizara atvyksta į Buenos Airesą ir ten apie metus redaguoja pažangios krypties lietuvių laikraštį "Rytojus". Iš Argentinos grįžęs į Brukliną, vėl dirba "Laisvės" redakcijoje. Nuo 1933 metų Mizara yra šio laikraščio atsakinguoju redaktoriumi. Iš savo patyrimų bei įspūdžių Pietų Amerikoje 1928 metais jis parašo knygą "Argentina ir ten gyvenantieji lietuviai". Šioje knygoje autorius parodė lietuvių-išeivių sunkų gyvenimą Argentinoje.

1930 metais Mizara išleidžia savo pirmąjį romaną "Sliakeris", kuriame smerkiamas karas.

1931 metais rašytojas kartu su Amerikos darbininkų delegacija aplanko Tarybų Sąjungą. Apie šią kelionę, grįžęs į JAV, Mizara parašo stambią knygą "Sovietų Sąjunga penkioliktaisiais metais". Joje jis pateikia daug medžiagos apie Tarybų Sąjungos laimėjimus liaudies ūkio ir kultūros srityse, apie TSRS ekonominį, politinį ir kultūrinį gyvenimą.

Rašytojas toliau vysto savo talentą kaip prozininkas. Jo antroji apysaka "Povilas Jurka" pasirodo 1935 metais, o po vienerių metų — trečiasis romanas "Mortos Vilkienės divorsas". Romane "Povilas Jurka" rašytojas vaizduoja Amerikos lietuvių gyvenimą. Per Povilą Jurką ir jo dėdę-milijonierių autorius parodo dvi Amerikas — turtuolių ir darbo žmonių Ameriką.

1938 metais R. Mizara išspausdina naują romaną "Ūkanos". Jame meniniais vaizdais parodyta, kaip amerikinio gyvenimo būdas žaloja ir darko mažiau atsparius inteligentijos atstovus, priverčia juos tarnauti doleriniam maišui.

Antrojo pasaulinio karo metais rašytojas atiduoda naują apysaką "Bernardo Gavelio klaida". Autorius čia vaizduoja vidutinio Amerikos lietuvio, išėjusio iš kalėjimo, gyvenimą, jo vingiuotus klaidžius kelius.

Prieš keletą metų Mizara parašė knygą — "Kelias į laimę". Šiame romane autorius atskleidžia amerikinio biznieriaus dvasinį tuštumą, jo tariamą kilnių idėjų beprasmiškumą, jo dvasinį susmukimą.

R. Mizaros apysakose pagrindiniai veikėjai — paprasti darbo žmonės lietuviai, kurie labai dažnai yra buvę buožių bernai, piemenėliai, tarnaitės, kaimo bei miesto bedaliai, vėliau nuklydę į Ameriką "laimės" ieškoti. Rašytojas sukuria gyvus, ano meto tikrovei būdingus tipus. Tačiau rašytojui geriausiai pavyksta sukurti personažus, veikiančius Amerikoje. O tai dėl to, kad Mizara puikiai pažįsta lietuvių emigrantų ir pačios Amerikos gyvenimą.

Be abejo, R. Mizaros, kaip ir kitų pažangių lietuvių veikėjų, visuomeninę-kūrybinę veiklą veikė ir veikia amerikiečių tautos pažangiųjų jėgų judėjimas už taiką, prieš karą, daro įtaką pažangioji amerikiečių literatūra, o ypačiai tarybinių rašytojų knygos. R. Mizara, kaip rašytojas, atstovauja pažangiąją Amerikos literatūrą. Jo kūryboje idėjiniu-meniniu atžvilgiu tarybiniam skaitytojui ne viskas yra vienodai vertinga.

Nelengva buvo R. Mizarai į rašytojus iškilti. Jis — savamokslis. Tiktai dėka jo neišsemiamos energijos, jo nepalaužiamo ryžto, neturinčio lygaus darbštumo — rašytojo kelyje pasitaikę sunkumai buvo nugalėti.

Nuo 1919 metų iki šių dienų jis yra parašęs gausybę publicistinių straipsnių, pasakęs šimtus kalbų, skaitęs daugybę paskaitų. Pradedant 1919 metais, jis pastoviai dirba "Laisvės" redakcijoje, kurioje, esant negausiam ir honorarais neapmokamam bendradarbių skaičiui, kasdien daugiausia tenka rašyti pačiam redaktoriui. Be minėto dienraščio redakcijos, jis dar bendradarbiauja žurnalui "Šviesai!"

R. Mizara yra pasireiškęs ir dramaturgijoje. Mizaros plunksnai priklauso šie dramos veikalai: "Spartakas", "Ponas amerikonas", "Nesusipratimas", "Mūsų gyvenimo žaizdos". Be to, jis parašė nemaža brošiūrų, iš kurių paminėtinos: "Kas tie sušaudytieji keturi komunistai?", "Ar stebūklai pagydo?", "Jaunuolių švyturėlis — elementorius vaikams", "Kova už darbininkišką savišalpą", "Lietuvos laisvės draugai ir priešai"...

Literatūrinį darbą R. Mizara dirba tiktai laisvalaikiais, po ilgo darbo redakcijose bei visuomeninėje veikloje, arba atostogų metu. Rašytojas pats tvarko, perrašo savo rankraščius, pats korektūrą taiso, o neretai pačiam tenka ir spaustuvėje tekstą surinkti... Tačiau rašytojas dar susiranda laiko palaikyti gausiai korespondencijai su skaitytojais bei savo bičiuliais. Rašytojui vis gimsta nauji siužetai, nauji užmanymai. Be abejo, jis dar daug žada lietuvių progresyviai literatūrai.

Mizara — nenuilstamas visuomeninis veikėjas, tribūna, publicistas, eilės pažangiųjų organizacijų vadovybės narys, kovotojas už taiką.

Buržuazijai valdant Lietuvoje, Mizaros vardas nebuvo plačiai žinomas, nes jo romanai nebuvo įsileidžiami, smetoniniai vadeivos jo kūrybą laikė pavojinga jų santvarkai. Rojaus Mizaros raštai tik Tarybų Lietuvoje išleidžiami masiniais tiražais. Rojus Mizara susilauks gausių Lietuvos skaitytojų tikro įvertinimo bei pagarbos.

A. Vaivutskas

Jonas Stasiūnas — nauja žvaigždė Lietuvos meno padangėje

Per ilgus metus atskirti nuo mūsų tėvų žemės Lietuvos, mes, amerikiečiai lietuviai, mažai težinome apie naująsias jėgas, naujus žmones, iškilusius moksle, literatūroje, mene.

O jauni žmonės, didieji talentai ten vystosi, mokosi, kyla ir tai teikia džiaugsmo ir grožio ne tik mūsų tautai, o ir kitoms.

Paimkime Lietuvos dainavimo meną, paimkime Lietuvos valstybinę operą, nepaliaujamai veikiančią sostinėje Vilniuje. Mums, amerikiečiams lietuviams, žinomiausi tėra tik du dainininkai: Kipras Petrauskas ir Antanas Sodeika (pastarasis yra buvęs amerikietis).

Bet ten iškyla naujos jėgos, nauji artistai, jau gerai žinomi ne tik Lietuvos padangėje, o ir kitose tarybinėse respublikose.

Vienu tokių retų talentų ir žymių dainininku yra jaunas dainininkas, — gilus, sidabringu balsu, talentingas baritonas *Jonas Stasiūnas*.

Vasario 27 d., kaip žinia, bus renkamas Lietuvos parlamentas. Ligi šiol parlamente Lietuvos dainininkus atstovavo Antanas Sodeika. Dabar Sodeikos vieton kandidatu į parlamentą siūlomas Jonas Stasiūnas. Susipažinkime su juo.

Lietuvos operos solistai K. Šilgalis ir Vladas Kavoliūnas parašė apie dainininką Joną Stasiūną Vilniaus spaudoje straipsnį. Štai, svarbesnės iš to straipsnio ištraukos:

"Jonas Stasiūnas gimė 1919 m. buvusios Panevėžio apskrities Subačiaus valsčiaus Ničiūnu kaimo gausioje valstiečio šeimoje. Nelengvas buvo jaunuolio kelias į mokslą. Siekiant mokslo, teko jam kartais ir uždarbiauti pas buožes. 1940 m. jis baigia Panevėžio gimnaziją ir priimamas į Kauno valstybinę konservatoriją. Fašistinė okupacija nutraukia J. Stasiūno mokymąsi, ir Lietuvos Valstybinę konservatoriją jam tepavyksta baigti 1948 m. Mokslą jis baigia su pasižymėjimu.

"Kelias į tikrąjį, didelį meną niekuomet nebūna lengvas. Jį pasirinkusiajam reikalingas ne tik talentas, sugebėjimas, bet ir didelis, sunkus kasdieninis darbas. Šiame kelyje kūrybiniai laimėjimai pasiekiami paprastai įveikiant eilę nesėkmių, skaudžių nusivylimų, patiriant sunkumus. Neveltui teatre yra prigijęs sparnuotas posakis, kuriuo vyresnieji mėgsta raminti jaunuosius draugus: "Nenusimink, sunkūs tik pirmieji 15 metų..."

"Labai daug pastangų ir valios, pasiryžimo ir energijos teko parodyti ir J. Stasiūnui. Būdamas gabus ir muzikalus, J. Stasiūnas, mokydamasis Konservatorijos solinio dainavimo klasėje, daro greitą ir didelę pažangą. Juo čia susidomi teatro vadovybė. Jis pakviečiamas dainuoti teatre. Nuo čia ir prasideda J. Stasiūno kelias į operos dainininkus.

"Savo sugebėjimų ir atkaklaus darbo dėka, nuoširdžiai pradedant vyresniesiems profesijos draugams, J. Stasiūnas, sėkmingai įveikdamas operinio meno kelyje pasitaikančias kliūtis, sunkumus, tampa vienu iš vedančių mūsų operos solistų. Tatai pasiekti jam daug padėjo ne tik didelis darbštumas, bet ir rūpinimasis bei domėjimasis visu kasdieniniu teatro gyvenimu.

"J. Stasiūnas sėkmingai atlieka Žermono vaidmenį Verdi operoje "Traviata". Jis paruošia ir dainuoja karaliaus partiją Verdi operoje "Aida", o taip pat ir Pimeno partiją Musorgskio "Borise Godunove", senojo tarno — Rubinšteino "Demone", Tomskio — Čaikovskio "Pikų damoje". Ir nors minėtosios partijos yra bosinės, solistas su jomis gan sėkmingai susidorojo. O tai galima buvo pasiekti tik labai daug ir atkakliai iki tol dirbant.

"J. Stasiūnas yra sukūręs visą eilę aukšto meninio lygio, giliai įsimenančių vaidmenų. Jų tarpe — Mazepą to paties pavadinimo Čaikovskio operoje,

(Tąsa 5-tam pusl.)

Pirmasis tostas

Kampe — eglutė margaspalvė,
Skaidri šviesa ant stalo krenta...
Vaikai
Močiutę žilagalvę
Apstoję sveikina su šventėm.
Svečiai linksmi,
Ir šeimininkė
Paragina pakelti tostą...

Ji kaip kasmet —
Sveikatos linki,
Švelnus jos balsas
Širdį glosto:
— Smagu
Tokius metus lydėti —
Per juos išaugo meistru vyras.
Na, o vaikai —
Vaikai į tėtį —
Jų kelias saulėtas ir tyras.

Tik vieno trokštu...
Ji pakyla,
Kai šitą rūstų žodį taria, —
Kad priešams niekad nepavyktų
Sukurstyt pragaištingą karą.
Aš sūnus auginu,
Ir priešai
Ne vakar ir ne šiandien žino:
Kuo stipresni augs mano sūnūs,
Tuo galingesnė bus tėvynė.

Tegu visos planetos žmonės
Troškimą mano kuklų girdi.
O jei reikės —
Nesudrebėsim,
Liepsna paversim savo širdį.

Visi tylėdami sustoja,
Skaidri šviesa ant stalo krenta...
Stipriu dūžiu skambiai kartoja
Moters širdies žodžius kurantai.

V. Šulcaitė

Vilnius.

Senatvę įsikalbėjusiem literatam

Nors amžiais bangos vis lenkia prie žemės,
Povaliai vis tysta sulinkęs šešėlis,
Akyse prigesę jaunystės ugnelės,
Bet dar įkvėpimo žiba kibirkštėlės.

Gėda būt tau lysti po šluota senatvės,
Kai kalvos ir kloniai naujove alsuoja,
Kai prieš sriovę plaukia patvinusios gatvės
Ir tave ten šaukia ir rankomis moja!

Tam, kuriam belaikė senatvė vaizdenas,
Saulė greičiau sėda ir tysta šešėlis...
Bet dar kūrybinė ugnelė rusenas
Ir mintys dar skraido lig peteliškės,

Imk plunksną į ranką, junk sielą ir protą,
Liek žodžius teisingus, kaip ištirpęs plienas!
Pakelk minių dvasią, ryžtu apšarvotą
Ir širdžių sutrintų nušluostyk blakstienas!

Senas Vincas

Jiems tai labai nepatiks

Vilnis šaižiai pašiepia lietuviškuosius menševikus ir jų pačių žodžiais muša juos dėl tariamos "vasario 16-sios."

Pasiskaitykite:

"Grigaitininkai negali atleisti 'Vilniai,' kad 'Naujienų' pageltusiuose puslapiuose mes suradom ir paskelbėm, jog 1926 metuose (vas. 12) 'Naujienos' juodai ant balto rašė: **'Vasario 16 dieną (1918 m.) nepriklausomybės paskelbimas buvo padarytas niekeno nerinktos Lietuvos Tarybos, kuri paskui tą paskelbimą pati paniekino, sutikdama atiduoti vyriausią valdžią Lietuvoj vokiškam kunigaikščiui Urachui. Vasario 16 gal pasiliks tiktai, kaipo biurokratų ir atžagareivių šventė.'**

"Jokiais kirviais neiškirsti, jokiais tepalais neužmozoti, ką 1924 metuose rašė 'Naujienos' apie falšyvą nepriklausomybę. Tai buvo tuomet, kuomet 'Naujienos' dar nebuvo sugulusios į vieną lovą su ta partija, kuri ieškojo ir surado vokišką princą Urachą ir tempė jį į karališką Mindaugo sostą."

Na, o kaipgi kadaise žiūrėjo į tai keleiviniai menševikai? Vilnis parodo:

"Štai po ranka mes turime 'Keleivio' numerį iš vasario 26 d., 1936 metų.

"'Keleivis' piktinasi smetonine diktatūra Lietuvoj ir piktinasi vasario 16 d. apvaikščiojimais. Žodį apvaikščiojimai jis deda į svetimženklius. 'Keleivis' tuomet rašė: 'Visi tie 'apvaikščiojimai' susideda tik iš tuščių kalbų apie pavergtą Vilnių ir apie 'laisvą Lietuvą.' Tie mitingų rengėjai užmiršta, kad nuo 1926 metų 17 gruodžio laisvos Lietuvos nebėra.'

"'Keleivis' visuomet ėjo prieš smetonininkus, o dabar eina su jais, aušindamas burną apie laisvę, kurią smetonininkai palaidojo."

Be kitko, Vilnis primena dar vieną, lietuviškams kryžiokams nemalonų dalyką:

"Nei 'Draugas,' nei 'Naujienos,' nei 'Vienybė,' nei kuris kitas patentuotų erzacpatriotų laikraštis nei vienu žodžiu neprisimena, kaip anais laikais 'nepriklausomybės' pilioriai ieškojo Vokietijoj monarcho ir surado ji asmenyje kunigaikščio Uracho. Uoliausia tuomet darbavosi kunigiai ir smetonininkai. Surado Urachą, išmokino jį 'tėve mūsų,' davė jam vardą Mindaugo antrojo ir buvo surašę visas reguliacijas, kaip karalius Urachas valdys Lietuvą."

Philadelphia, Pa.

L.L.D. 10 kuopos susirinkimas įvyks sekmadienį, vasario-Feb. 27 d., pradžia 3 val. popiet, vieta — 1150 N. 4th Street.

Visi nariai esate prašomi atsilankyti į minėtą susirinkimą, nes turime daug svarbių reikalų aptarimui. Esame nutarę turėti parengimą balandžio 23 d. Turime gerų prospektų. Tad būkite ir išklausykite raportą tuom reikalu. Bet dar reikia plačiau pasikalbėti ir padaryti tarimų dėl parengimo.

Taipgi jau laikas pasimokėti duokles į L.L.D. Pasirūpinkite ir naujų narių gavimu į L.L.D.

Tad iki pasimatymo nedėlioje, Feb. 27-tą.

P. Walantienė
(36-40)

Nairobi. — 2,000 Kenyos plantatorių surengė "maršą ant parlamento." Jie protestuoja prieš daliną amnestiją, kurią valdžia paskelbė partizanams ("Mau-Mau").

Klausimai ir atsakymai

Mikas Detroitietis prisiuntė redakcijai dar keletą klausimų kalbos dalykais, kuriuos žemiau talpiname, pabaigoje pridėdami į juos atsakymus.

—:—

KLAUSIMAI:

1—Kas atsitiko su tomis gramatikomis? Iš kur Nekantrus gavo Damijonaičio ir Rygiškių Jono skirtingas gramatikas, negu aš turiu? Aš turiu Damijonaičio gramatiką, perspausdintą iš trečiosios laidos, ir išleistą "Draugo" Bendrovės, Chicago, Ill., pirmojo pasaulinio karo laike. Autoriaus-Damiijonaičio pastaba t e n yra štai kokia: "Skaitau reikalingu pažymėti, jog šį vadovėlį taisiau, prisilaikydamas plačiai žinomosios Petro Kriaušaičio gramatikos."

Atidžiai perverčiau - peržiūrinėjau nurodytus puslapius, ir nesuradau to žodelio "nė"; tik viename puslapyje yra ne "nė," bet "nei." O 137 ir 164-to puslapių visai **nėra,** nes tame vadovėlyje yra tik 119-ka puslapių! Tad klausimas yra: kas "pataisė" Damijonaičio gramatiką, "Draugo" redaktoriai, ar smetonininkai Lietuvoje, kai jie perspausdino ir pridėjo daugiau puslapių, kurių kopiją turi ir Nekantrus? Gal jūs žinote, ir paaiškinkite.

2. Kuomi pasiremdamas jūsų bendradarbis - Nekantrus aiškina, kur reikia vartot "ne," "nei,", ir "nė"? Nei Damijonaičio, nei Rygiškių Jono gramatikose tokių aiškinimų - nurodymų nėra. Ir Lalio žodyne tokių dalykų nėra. Ar Nekantrus turi smetonininkų sutaisytą ir išleistą gramatiką, ar jis remiasi tik savo "mokslu"?

3. Ar Lalio žodyne visi žodžiai gerai išversti lietuvių kalbon, ar yra ir tik sulietuvintų, pridėtų lietuviškų galūnių prie angliškų žodžių? Man neteko viso žodyno pervartyt - perskaityt.

4. Ar galima iš Lalio žodyno, ar bile žodyno, išsimokint lietuvių rašybos ir tarmės, ar tasai žodynas buvo sutaisytas mokintis tik anglų kalbos, ką reiškia angliški žodžiai?

5. "Laisvėje" iš sausio mėnesio 25-tos dienos, š. m., R. Mizara į savo Krislus įdėjo citatas iš "Vilniės" Žurnalisto rašinio: "Savus kovoti daug lengviau." Ir tasai Žurnalistas sako, kad: "Bandymas mokyti kitus rašybos, patiems jos nepramokus, rodo, kad tūli žmonės geriau pasirenka kovoti draugus, o ne priešus." Klausiu: ar tasai "Vilnies" Žurnalistas gerai moka lietuvių kalbą ir rašybą? Iš jo rašinio neatrodo, kad jis mokėtų, nes jis nesuprato diskusijų apie rašybą. Diskusijas, tas nekaltas pastabas abelnai apie rašybą, jis išvertė į "kovą prieš savus draugus"! Nemokėjimą kalbos parodo ir šis jo sakinys: "Kabinėjimas prie žodžių spaudoje," ir tt. Kas ir ką kabinėja prie žodžių? Ar galima ką nors prikabint prie žodžių? Juk žodžiai tai ne tvora ar virvė, kad galima būtų ką nors kabinėt, pakabint! Manau, kad tasai Žurnalistas nemoką lietuvių kalbos-rašybos. Ar teisingai aš manau?

6. Tame pačiame "Laisvės" numeryje, Apžvalgoje, yra įdėtas straipsnelis iš "Vienybės," kurį rašo tūlas J. Lanskoronskis apie lietuvių ir rusų raidynus.

Tarpe kitko, jis r a š o: "Nereikia būti dideliu kalbos mokovu, kad tokį tvirtinimą paneigus," ir tt. Čia vėl man nesuprantama, kodėl mokytojas padaromas "mokovu"? "Mokovą" išlinksniuot neįmanoma. Jei "mokovas," tai ir mokykla turi būti "mokova," mergina mokytoja — "mokovotoja," arba "mokotoja," o mokiniai — "mokoveckiai" arba "mokovcai." Jau turime sakyt: tamsta, mokovai, gerai išmokok (? Red.)' mano vaikus. Reiškia, kuomi nors gerai ištepk, apšmeruok tuos vaikus. Lietuvių gramatikose "mokovo" **nėra.**

Tad klausiu: Ar "Vienybės" Tysliava taip ir kalba iš galugerklio, su sutinusiu liežuviu? Jūs ten jį susitinkate ir žinote, kaip jis ištaria žodžius. O jei taip nekalba, tai kodėl jis taip rašo? Kas išgalvojo "mokovą"?

Į aukščiau paduotus klausimus noriu jūsų atsakymopaaiškinimų, nes aš nežinau, ar tos visos gramatikos yra geros, ar iškraipytos - sudarkytos? Nežinau, iš kokios gramatikos reikia mokintis lietuvių kalbos - rašybos? Gal jūsų Nekantrus turi "geriausią" gramatiką, smetonininkų sutaisytą?

Ar smetonininkai arba kokie kiti kalbos "žinovai" negalėjo "pataisyt" - sudarkyt Damijonaičio ir Rygiškių Jono originalus?

Mikas Detroitietis

—:—

ATSAKYMAI:

1. Mes nežinome, kas atsitiko su ta Damijonaičio gramatika, kurią išleido "Draugas" ir kurią M. Detroitietis mini. Gal būt, leidžiant amerikinę laidą, ji buvo sutrumpinta ir kai kas praleista.

Nekantrus naudojosi antrojo Damijonaičio gramatikos leidimo, išleisto "Švyturio" Bendrovės, Lietuvoje, 1923 metais. Jis taipgi naudojosi Rygiškių Jono gramatikos antruoju leidiniu, išleistu tos pačios "Švyturio" B-vės, 1922 metais, spausdintu Otto v. Maudeodės spaustuvėje, Tilžėje., ir Ryg. Jono Sintaksės leidiniu, išleistu "Laukaičio, Dvaranausko, Narjausko ir B-vės" spaustuvės Seinuose, 1911 metais.

2. "Nė" nėra nei smetonininkų neigi mūsų bendradarbio Nekantraus "išmislas." Tai yra žodelis, naudojamas bendrinėje lietuvių rašyboje. Pavyzdžiui: jis **nė** nenori mokytis taisyklingai rašyti. Atidžiau skaitykite lietuvių rašytojų — pavyzdžiui, Cvirkos, Vienuolio, Salomėjos Nėries ir kitų raštus, ten surasite, kur "nė" yra vartojamas.

3. A. Lalio žodynas buvo rašytas prieš 40 metų. Aišku, nūdieninėmis akimis žiūrint, jis nėra tobulas. Šiandien nemaža jame lietuviškų žodžių atrodo, yra "nusenę," nes mūsų kalba per tą laiką tobulinosi. Tūlus žodžius A. Lalis tik lietuvino. Jei šiandien, kai Lietuvoje yra išleistas didžiulis lietuvių kalbos žodynas, jei juo naudojantis būtų rašomas angliškai - lietuviškas žodynas, tai jis, be abejojimo, būtų kur kas tobulesnis, pilnesnis.

4. Pilnai išmokti iš bet kurio žodyno rašybinę kalbą, nestudijuojant gramatikos ir sintaksės, mums atrodo, nebūtų galima. Tačiau geras žodynas yra didžiulė pagalba bet kuriam žmogui, trokštančiam išmokti bet kokią kalbą. Be žodyno tai nebūtų įmanoma.

5. Žodis "kabinėjimas," kurį M. Detroitietis cituoja, praslydo su t. v. zecериška klaida: turėjo būti "kabinėjimasis." Apie kitus dalykus pasiteiraukite pas Vilnies bendradarbį.

6. Mes nežinome ir dėl to negalime atsakyti, kodėl to ar kito laikraščio bendradarbis arba taš ar kitas laikraštis naudoja tuos ar kitus žodžius. Reikėtų jų pačių paklausti. Juo labiau mes neatsakome už tai, kas telpa Vienybėje. Pastebėti tačiau galime tiek: yra rašoma, mokovas, klausovas, ieškovas, etc. Atsieit, kai jie rašo "mokovas," turi galvoje ne profesionalį mokytoją, dėstantį lekcijas mokykloje, o asmenį, kuris bando "plačiu mastu" (per spaudą, etc.) mokyti to ar kito dalyko. Žodį "mokovas" tenka linksniuoti ne taip "gudriai," kaip rodo M. Detroitietis, bet, pavyzdžiui, kaip linksniuojamas "vadovas": **vadovas —vadovė, mokovas — mokovė, ieškovas — ieškovė,** ir tt. Jei būtumėt pasižiūrėję į jūsų turimoje Damijonaičio gramatikoje Pirmąjį linksniavimą vyriškosios giminės daiktavardžiams ir Antrąjį linksniavimą moteriškosios giminės daiktavardžiams, tai, tikriausiai, nebūtumėt pasirodęs bejėgiu "mokovą" ir "mokovę" išlinksniuoti.

Jeigu jūs teturite tik vieną Damijonaičio gramatiką ir toji seniai išleista ir dargi gal sutrumpinta, tai, aišku, sunku ką nors daugiau išmokti. Be to, reikia nepamiršti, jog tik gramatikos gerai, dailiai rašyti nieks neišmoko ir neišmoks.

Norint užvaldyti kalbą, norint gerai, taisyklingai ir žmoniškai rašyti, **tenka daug skaityti** — skaityti ypatingai grožinę literatūrą — ir skaitant atidžiai stebėti, **kaip kiti rašo.** Gramatikines taisykles kiekvienas asmuo gali atmintinai, mašinališkai įsikalti į galvą, išmokti, bet ne kiekvienas asmuo, žinodamas tas taisykles, gali gerai rašyti, ne kiekvienas toks asmuo gali būti sėkmingas žurnalistas ar rašytojas. Na, o yra tokių, kurie gramatikines taisykles miglotai težino, tačiau rašo gerai, dailiai, moka savo nuomonę juodu ant balto sklandžiai pareikšti.

Kiekviena gera kalba kas metai įsisavina, į g a u n a daug naujų žodžių, posakių —tame ir yra kalbos grožis! Visa tai pagauna tik tas, kuris atidžiai skaito ir daug skaito.

Tenka skaityti knygas, ypatingai Lietuvos rašytojų parašytas bei išverstas iš kitų kalbų. Skaitant — tėmyti!

Daug galima išmokti ir iš mūsų spaudoje telpančių straipsnių bei grožinės literatūros kūrinių. Tik neseniai, pavyzdžiui, Laisvėje tilpo A. Vienuolio kūrinys "Inteligentų palata." A. Vienuolis — klasikas. Jo raštai padės kiekvienam, norinčiam pramokti lietuvių kalbos. Arba štai, A. Venclovos įspūdžių iš Kinijos straipsniai. Kaip dailiai jie parašyti! Petro Cvirkos raštai, Salomėjos Nėries raštai ir kitų Lietuvos rašytojų raštai — šaltinis, iš kurio, be kitko, galima pasisemti daug pamokų, **kaip** rašyti.

M. Detroitiečiui ypatingai tai turėtų būti įsidėmėtina.

Be studijavimo, be daug ir nuolatinio skaitymo, be stebėjimo, kaip kiti rašo, nieks geru rašytoju bei žurnalistu nebuvo ir nebus.

Senas meistras apmoko jaunimą

Lapkričio rytą į namą, esantį Vilniuje, Šventosios gatvėje, įėjo pagyvenęs, energingos išvaizdos žmogus. Tai— Petras Baronis, geležinkelininkų mokyklos Nr. 1 gamybinio apmokymo meistras. Keldamasis plačiais laiptais, jis nevalingai sustojo prie didelio pano, kuriame buvo atvaizduotas senas mašinistas prie garvežio. Jis savo jaunajam pagelbininkui rodo į tolį, į gulinčius priešakyje bėgius, o šis, trykštantis sveikata ir jėga, įdomiai klauso mokytojo.

Iki smulkmenų pažįstamas paveikslas. Ir vis dėl to Petras retai kada praeina pro šalį, nepažiūrėjęs į paveikslą. Dailininkas teisingai atvaizdavo dviejų kartų draugystę.

Petrui prisiminė kitoks gyvenimas.

... Smetoninė Lietuva. Tolima, nedžiugi vaikystė. Jam buvo 8 metai, kada numirė motina. Už dvejų metų užgeso ir tėvo, seno geležinkelio mašinisto gyvenimas. Prasidėjo našlaičio metai, nuolatinio uždarbio ieškojimo metai. Dešimties metų Petras eina "į žmones," o tikriau tampa nuolat varinėjamu berniuku smulkių įmonininkų dirbtuvėse. Tik keletui metų praėjus jam su dideliais sunkumais pavyko įstoti į šaltkalvių mokyklą. Padėjo sesuo—ji davė pinigus, kad sumokėti įstojamąjį mokestį ir už instrumentus, medžiagą, dėstymą.

Mokyklos baigimas neatnešė Petrui džiaugsmo. Tiesa, jam pavyko — jis pateko į dirbtuvę, tačiau ten savininkai žiauriai eksploatavo (išnaudojo) jo darbą, o meistrai, bijodamiesi konkurencijos, slėpdavo profesijos paslaptis, ilgai išnaudojo jį pagalbiniams darbams.

Ėjo laikas. Galų gale Lietuvoje atsikūrė Tarybų valdžia.

Nuo pirmųjų jos dienų Petras Baronis, transporte. Čia jis atėjo ne kaip atsitiktino uždarbio ieškotojas, o kaip savo jaunos respublikos šeimininkas. Jis—šaltkalvis, brigadininkas, meistras, o paskutiniais metais čia, mokykloje, ruošia transportui naują papildą.

PIRMIAU IR DABAR

Kaip saulė nuo tamsos, kaip diena nuo nakties, skiriasi dabartinės mokymosi sąlygos nuo tų, kurios buvo praėjusiais laikais. Nėra jokių įnašų, jokių mokesčių. Turi norą—eik ir mokykis pilname valstybės išlaikyme.

Moksleiviai gyvena jaukiuose bendrabučiuose, jie sočiai maitinasi, gerai rengiasi. Turi savo klubą, biblioteką ir daug kitko. O svarbiausia — gerai įrengtas klases, mokslo kabinetus ir gamybines dirbtuves praktiniams užsiėmimams. Juos moko prityrę pedagogai ir meistrai.

Petras Baronis atėjo į aštuntąją grupę, kuriai jis vadovauja. Šiandien—praktinių užsiėmimų diena. Greitai paėmę rūbinėje darbinius drabužius, auklėtiniai kartu su meistru eina į vagonų depą, kuris kartu su kitomis įmonėmis yra moksleivių gamybinės praktikos bazė. Čia jie pradeda užsiiminėti eiline tema: automatinių stabdžių remontas.

Meistras Baronis praveda įžanginę instruktažą. Jo paklausius, galima suprasti, kaip rūpestingai jis savo klausytojams aiškina visas remonto operacijas, kaip iš anksto numato visus galimus sunkumus, su kokiu pasididžiavimu pasakoja apie naujausius remonto metodus. Jis kalba apie tai, kaip reikia paruošti darbovietę, patikrinti instrumentų ir įrenginių tvarkingumą, kaip lengviau ir paprasčiau išardyti ir surinkti detales.

Už pusvalandžio būsimieji šaltkalviai jau randasi savo darbovietėse. Įdėmiai prižiūrint meistrui, jie pradeda vykdyti užduotas operacijas.

Meistras praktiniai padeda visame kame: seka, kad jaunuoliai savo darbą atliktų griežtai laikydamiesi technologijos, kad visada laiku būtų aprūpinti reikalingomis detalėmis ir instrumentais. Tame pagalbą suteikia ir depo cechai.

TUOJ BUS MEISTRAI

Praeis visiškai nedaug laiko ir grupė pradės savarankiškai remontuoti vagonus. Taip buvo ir praėjusiais mokslo metais. Pradedant nuo balandžio mėnesio Baronio mokiniai kas mėnesį pilnai atremontuodavo dešimtis vagonų, o grupės nariai — Trižnickas, Martinka ir Misiūnas kasdien viršydavo pakaitines normas.

Pagal programą gamybinei praktikai mokykloje skiriama pusė laiko. Teorija ir praktika griežtai kaitaliojasi. Žinios, įgytos teoretiniuose užsiėmimuose, sutvirtinamos mokymo dirbtuvėse ir praktikoje. Štai dėl ko apmokyme taip didelis ir žymus meistro vaidmuo. Tai turėdamas omenyje, Petras Baronis savo reikalui paučia didžiulį atsakingumą. Į jį jis įdeda visą savo sielą ir širdį, visą seno geležinkelininko patyrimą.

Panašiai kaip Baronis dirba ir kiti gamybinio apmokymo meistrai —Jakulovičius, Putys. Ir jie daug jėgų atiduoda tam, kad iš mokyklos sienų išeitų žmonės, pilnai paruošti transporto darbui.

Tarybų Lietuvoje yra nemažai darbo rezervų mokyklų, kurios rūpestingai augina reikalingą šaliai naują darbininkų klasės papildymą. Tai išsaukė svarbios priežastys.

Pramonė, Transportas ir skaitlingos TSRS statybos reikalauja vis daugiau kvalifikuotų kadrų. Todėl valstybė duosniai skiria lėšas jaunosios kartos apmokymui.

Dešimtims mokinių paskutiniais metais perdavė savo žinias meistras Baronis. Išėję į platų darbo veiklos kelią, jie dažnai siunčia savo mokytojui pilnus karšto dėkingumo laiškus.

Neseniai geležinkelininkų mokykloje Nr.1 atžymėjo jos gyvavimo dešimtmetį. Iš jos sienų išėjo daugiau 1000 vagonų, garvežių ir dizelinių traukinių remonto kvalifikuotų šaltkalvių, geležinkelio brigadininkų ir mašinistų padėjėjų. Dabar jie sekmingai dirba daugelyje šalies magistralų.

Iškilmingame vakare, pašvęstame mokyklos dešimtmečiui, geriausių meistrų, pedagogų ir auklėtojų tarpe buvo paminėtas ir meistro Petro Baronio vardas. Jis pasiaukojančiai atiduoda visas savo jėgas tam, kad jo tėvynės jaunimo jaunystė būtų šviesi, spinduliuojanti, kad jaunuoliai eitų į gyvenimą ne dygliuotu keliu, kaip kad jis ėjo dingusiais amžinybėn smetoniniais laikais, bet pilnateisių neaprėpiamos socializmo šalies šeimininkų tiesu ir plačiu keliu.

L. Vasilienė

Labai Naudingos Knygos

Parduodamos Nužemintom Kainom

Amerikos Demokratijos Steigėjai

Joje rasite Jungtinių Valstijų Konstituciją su svarbiaisiais pataisymais. Atvaizdos žymiausių kovotojų už nepriklausomybę. Puslapių 320, kaina $2.00. DABAR TIK $1.50.

Lietuvių Tautos Atbudimo Pionieriai

Trumpos biografijos žymiausių Lietuvos patriotų. Parašė Dr. A. Petrika, puslapių 320, kaina $1.50. DABAR TIK $1.

Popiežiai ir Lietuvių Tauta

Tai rinkinys faktų, kuriuos privalo žinoti kiekvienas lietuvis. Parašė Prof. Pakarklis, puslapių 320, kaina $1.50, DABAR TIK $1.00.

Prisikėlusi Lietuva

Parašė Antanas Bimba, kaip po karo aplankė Lietuvą, puslapių 224, kaina $1.00, DABAR TIK 75c.

Žmogus ir Mašina

Puikus rinkinys faktų apie išradimus, su įdomiais paveikslais, sutaisė Dr. J. J. Kaškiaučius. Puslapių 240, kaina $1.50, DABAR TIK $1.00.

POEZIJA

Prošvaistės

Jono Kaškaičio—Dr. J. J. Kaškiaučiaus jaudinanti poezija ir trumpa autoriaus biografija. 256 puslapių, kaina $1.00, DABAR TIK 75c.

Usnynė

Teofiliaus Tilvyčio gražiausia kūryba, sielą žavėjanti poema, puslapių 160, kaina $1.50, DABAR TIK 75c.

Pavasario Godos

Stasio Jasilionio gražiausių eilių rinkinys, puslapių 256, kaina $1.00, DABAR TIK 75c.

APYSAKOS

Kelias į Laimę

Tik skaitydamas ją sužinosi kaip įspudinga, kai nekartą giliai atsidusdamas nubrauksi ašaras nuo savo blakstienų. Parašė Rojus Mizara, puslapių 368, kaina $1.50, DABAR TIK $1.00.

Mortos Vilkienės Divorsas

Tai apysaka, kuri veda istoriniu keliu Amerikos lietuvių kultūrinio, ekonominio ir politinio gyvenimo. Parašė Mikas Rasoda—Mizara, puslapių 314, kaina $1.00, DABAR TIK 75c.

Ūkanos

Jauno lietuvio pastangos atsiekti profesijos, ekonominiai trūkumai, aštrus šeimyninis gyvenimas, politinės intrigos ir įvairios kitos bėdos ir vargai. Parašė Mikas Rasoda, pusl. 342, kaina $1.50, DABAR TIK $1.00.

Šliuptarniai

Dr. Jono Šliupo gyvenimas, jo darbai dėl lietuvybės ir kovos už laisvamanybę. Puslapių 650, kaina $5.00, DABAR TIK $4.00.

KNYGOS APIE SVEIKATĄ

Sveikatos Šaltinis

Daug naudingų patarimų apie sveikatą, nurodymai kaip gelbėtis pasireiškus kokioms paprastoms ligoms, kaip jas pažinti ir būdai jų prašalinimui. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius, pusl. 352. Kaina $2.50 (nėra nuolaidos).

Kaip Būti Jaunam Net ir Senatvėje

Patarimai senyviems žmonėms kaip užsilaikyti, kuomi maitintis, kad būti sveiku ir gyventi ilgą amžių. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius, puslapių 62, kaina 50c (nėra nuolaidos).

Pirmoji Pagalba Ligoje ir Nelaimėje

Nurodymai kaip gelbėti susižeidus, apslobus, staigiai viduriais apsirgus nėsant galimybės greit gauti daktaro pagelbos. Paduodama daug receptų. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius, pusl. 128, kaina $1.00, DABAR TIK 60c.

Visos aukščiau suminėtos knygos gaunamos Laisvės knygyne. Kartu su užsakymais prašome prisiųsti ir pinigus.

LAISVĖ

110-12 Atlantic Avenue, Richmond Hill, N. Y.

N. GOGOLIS

VIJUS

Kai tik suskambėjo Kijeve ryto metu gana skardus seminarijos varpas, kabėjęs prie brolių vienuolyno vartų, iš viso miesto jau skubėdavo būriais mokiniai ir bursininkai. Gramatikai, ritorai, filosofai ir teologai, su sąsiuviniais po pažastimi, krūtindavo į klasę. Gramatikai būdavo dar labai maži; eidami stumdydavo vienas kitą ir riedavosi pačiu ploniausiu altu; beveik visi jie būdavo suplyšusiais ir suteptais drabužiais, ir jų kišenės visada prikimštos visokio šlamšto, kaip antai: bobučių, iš plunksnų padarytų švilpukų, nebaigto valgyti pyrago, o kartais ir mažučių žvirbliukų, kurių vienas, cyptelėjęs klasėje, esant nepaprastai tylai, pelnydavo savo patronui gerokų smūgių per abu delnus, o kartais ir vyšninių rykščių. Ritorai eidavo rimčiau; jų drabužiai dažnai būdavo visiškai sveiki, bet užtat veiduose beveik visada kokia nors retorinio tropo pavidalo puošmena: arba viena akis palindusi po pačia kakta, arba vietoje lūpos didelė pūslė, arba šiaip kuris kitas ženklas; šitie kalbėjo ir dievažinosi savo tarpe tenoru. Filosofai imdavo visa oktava žemiau; jų kišenėse be stiprių tabako kotelių nieko nebūdavo. Atsargų jie nedarydavo jokių, ir viską, kas pakliūva, tuojau pat suvalgydavo, jie skleisdavo pypkės ir degtinės kvapą; kartais taip toli, jog praeinąs pro šalį amatininkas, kaip šuo skalijas, dar ilgai, sustojęs, uostydavo orą.

Prekyvietė dažniausia tuo metu vos pradėdavo judėti, ir turgaus bobos su riestainiais, bandelėmis, arbūzų grūdais ir aguonėčiais rungčiomis tampė skvernus tų, kurių skvernai buvo iš plonos gelumbės arba kurios medvilninės medžiagos.

— Ponaičiai, ponaičiai! Čionai, čionai! — kalbėdavo jos visose kertėse, — štai geri riestainiai, aguonėčiai, suktukės, bandelės! Dievaži, geri! Su medum! Pati kepiau! Kitą, iškėlusi kažkokį ilgą daiktą, susuktą iš tešlos, šaukdavo: "Štai čiulptukas! Ponaičiai! Pirkite čiulptuką!

— Nepirkite iš jos nieko: žiūrėkite, kokia ji biauri — ir nosis negraži, ir rankos nešvarios...

Bet filosofų ir teologų jos bijodavo užkabinti, nes filosofai ir teologai visada mėgdavo imti tik norėdami išbandyti ir, be to, visa sauja.

Atėjus į seminariją, visa minia išsiskirstydavo po klases, kurios buvo žemučiuose, tačiau gana erdviuose kambariuose su nedideliais langais, plačiomis durimis ir nešvariais suolais. Klasė tuojau prisipildydavo įvairiabalsio zirzimo: auditoriai klausydavo savo mokinių atsakinėjimo; skardus gramatiko altas kaip tik sutapdavo su bierbimu stiklo, įstatyto į mažučius langus, ir stiklas atsiliepdavo tuo pačiu garsu; kampe gausdavo ritoras, kurio burna ir storos lūpos būtų tikę mažų mažiausia filosofijai. Jis gausdavo basu, ir tik iš tolo būdavo girdėti: "bu, bu, bu, bu..." Auditoriai, klausydami pamokos, viena akim žiūrėdavo į suolą, kur iš jo pavaldinio, bursos mokinio, kišenės kyšodavo ar bandelė, ar varškėtis, ar moliūgų grūdai.

Kai visa šita mokyta minia spėdavo ateiti kiek anksčiau, arba kai žinodavo, kad profesoriai bus vėliau negu įprasta, tada, visiems pritariant, ruošdavo muštynes, ir šitose muštynėse turėdavo dalyvauti visi, dargi cenzoriai, turį saugoti tvarką ir viso besimokinančio luomo dorą. Dažniausiai du teologai spresdavo, kaip turi vykti kautynės: ar kiekviena klasė turi pati save ginti, ar visi turi pasidalinti į dvi dalis bursą ir seminariją. Ir vienu ir kitu atveju pirmieji pradėdavo gramatikai, ir kai tik įsikišdavo ritorai, jie jau bėgdavo į šalį ir sustodavo pakilesnėje vietoje stebėti mūšio. Po to įsikišdavo filosofija juodais ilgais ūsais, o pagaliau ir teologija pasibaisėtinai plačiomis kelnėmis ir labai storais kaklais. Paprastai baigdavosi tuo, kad teologija apkuldavo visus, ir filosofija, kasydama pašones, būdavo priversta trauktis į klasę ir susėsdavo į suolus pasilsėti. Profesorius, įėjęs į klasę ir kadaise pats dalyvavęs panašiose kautynėse, iš įkaitusių savo klausytojų veidų tuojau sužinodavo, kad kautynių būta nieko sau, ir tuo metu, kai jis čaižydavo per pirštus rykštėmis ritoriką, kitoje klasėje kitas profesorius tvarkydavo medinėmis liežėmis per rankas filosofiją. O su teologais pasielgdavo visai kitokiu būdu: jiems, anot teologijos profesoriaus, atpildavo po saiką stambių žirnių, t. y. įkrėsdavo trumpu odiniu kančiuku.

Iškilmingomis ir švenčių dienomis seminarijos ir bursos auklėtiniai vykdavo į namus vaidinti. Kartais suvaidindavo komediją, ir šiuo atveju visada pasižymėdavo kuris nors teologas, ūgio truputį žemesnio už kijeviškę varpinę, vaidinęs Irodiadą ar Pentefriją, Egipto dvariškio žmoną. Atlyginimo gaudavo jie drobės gabalą arba soros maišą, arba virtos žąsies ir panašiai. Visa šita mokyta visuomenė, — tiek seminarija, tiek ir bursa, kurios kažkaip iš tradicijos buvo nedraugiškai viena prieš kitą nusitikusios, — turėjo labai nedidelius maisto išteklius, o buvo labai ėdri, todėl suskaičiuoti, kiek kuris sudorodavo per vakarienę kukulių, būtų visai negalimas dalykas, ir todėl pasiturinčių dvarininkų laisvų aukų negalėdavo pakakt. Tada senatas, kurį sudarydavo filosofai ir teologai, siųsdavo gramatikus ir ritorus, vieno filosofo vadovaujamus, — o kai kada jis ir pats prisidėdavo, — su maišais ant pečių nusiaubti svetimų daržų, ir bursoje atsirasdavo moliūgų košė. Senatoriai tiek apsirydavo arbūzais ir aguročiais, jog rytojaus dieną auditoriai girdėdavo iš jų, vietoj vienos, dvi pamokas: viena sklisdavo iš burnos, kita urzgėdavo senatoriškame pilve. Bursa ir seminarija vilkėjo kažkuo panašiu į ilgus surdutus, siekiančius ligi šiol: žodis technikinis, reiškęs — žemiau užkulnių.

(Bus daugiau)

Jonas Stasiūnas

(Tąsa iš 3-čio pusl.)

Griaznojų — Rimskio-Korsakovo "Caro sužadėtinėje", Jeleckį —"Pikų damoje", jaunąjį Sakalą — Račiūno operoje "Marytė", Skarpijo — Pučinī "Toskoje", Figaro — Rosini "Sevelijos kirpėjuje" ir t. t.

"Dideliu artisto kūrybiniu laimėjimu yra Boriso Godunovo vaidmens mūsų teatre sukūrimas. Už šio vaidmens atlikimą Stasiūnui, kartu su grupe kitų spektaklio dalyvių, buvo paskirta premija.

"Su pasisekimu Jonas Stasiūnas dainuoja lietuvių literatūros ir meno dekadoje Maskvoje. Dekadoje jis atlieka kniaziaus Igorio vaidmenį to paties pavadinimo Borodino operoje, koncertuoja Čaikovskio vardo Konservatorijos didžiojojoje salėje ir baigiamajame dekados koncerte. Solisto kūrybiniai laimėjimai liudija apie jo nuolatinį tiek vokalinio, tiek ir sceninio meistriškumo augimą.

"Paskutinysis solisto darbas — Listrato vaidmuo Chernikovo operoje "Audroje". Šiuo metu Stasiūnas ruošia Jago vaidmenį Verdi operoje "Otello". Savo repertuare dainininkas turi jau daugiau kaip 25 vaidmenis.

"Teatro kolektyvas pažįsta jį kaip sąžiningą, pareigingą žmogų, kuklų ir nuoširdų draugą. Jis aktyviai dalyvauja visuomeniniame gyvenime.

"Didelį darbą J. Stasiūnas atlieka dalyvaudamas koncertinėje veikloje. Po Lietuvos išvadavimo ligoninėse ir kariniuose daliniuose jis yra dalyvavęs daugiau kaip 100 koncertų. Be to, jis dažnai dainuoja kituose įvairaus pobūdžio koncertuose. Neretai jo balsas girdimas per radiją. Solistas dažnas svečias kolūkiuose.

"Su pasisekimu J. Stasiūnas yra dainavęs ir Rygoje, Minske, Jerevanyje, Tbilisyje, Ordžonikidzėje ir kt.

"J. Stasiūnas yra daugelio lietuvių kompozitorių kūrinių atlikėjas. Jis pirmasis dainuoja Tallat-Kelpšos kantatoje apie Staliną, Račiūno kantatoje "Tarybų Lietuva", Dvariono — "Pasveikinimas Maskvai" ir kt. Žymią vietą jo koncertinėje programoje užima lietuvių liaudies dainos, kurias jis nuo jaunystės pamilo ir propaguoja koncertuose.

"Talentingo dainininko kūrybinė veikla teatro meno ir koncertinėje srityje vyriausybės buvo aukštai įvertinta. Dainininkas apdovanotas Lenino ordinu, o taip pat pagyrimo raštais, medaliais. Jam suteiktas garbingas LTSR nusipelniusio artisto vardas."

LOWELL, MASS.

Besiartinant prie 40 metų paminėjimo

Kaip smagu prisiminti tą gilią praeitį, kuomet 40 metų atgal—1915 metais, jauni būdami, pilni gražių ir rimtų svajonių, diskusavome, tarėme ir organizavome Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos 44-tą kuopą Lowellyj.

Šioje valstijoje, kaip matome, pradinės kuopos griebėsi organizuotis tais pačiais metais, būtent, šioje apylinkėje gimė: 2, 3, 6, 8, 11 kuopos, ir taip toliau, siekiant mūsų 44-tą numerį. Organizavome apšvietos skleidimui, iš kur šviesimės ir semsimės platesnio žinojimo ateičiai, kad kultūrėti, kad susipažinti su mokslo atsiekimais. Toks buvo mūsų troškimas.

Ir dabar, praslinkus keturiasdešimt metų, aiškiai matome, koks buvo brangus - sveikas sumanymas Leono Prūseikos ir kitų, kurie sumanė organizuoti tokią kultūrinę organizaciją! Jiems didelė garbė priklauso! Garbė ir tiems tūkstančiams lietuvių, kurie stojo ir dabar tebestoja į tą garbingą Draugiją ir tuomi sudaro galimybę leisti daugiau knygų, daugiau apšvietos tarpe lietuvių išeivijos, kaip ir tarpe čiagimių.

Pasekmėje tos draugijos ilgamečio kultūrinio taikaus gyvavimo — šiemet **švenčiant 40 metų jubiliejų**, jau draugija leis **61-mąjį** leidinį. Žinoma, vėliau — rudeniop. Priklauso, kaip anksti narinės duoklės bus sumokėtos į centrą.

Ir aš rekomenduočiau, kad tas šių metų 61 leidinys būtų D. M. Šolomsko raštų rinkinys: "Raštai iš Istorijos." Tai yra svarbi istorinė medžiaga ir jau surengta-gatava. Tai yra įvairi, plačios apimties istorinė medžiaga. Neleistina palikti tik laikraščio puslapiuose sunykimui.

Atsiprašau! Grįžtu atgal prie jubiliejinio paminėjimo.

Šiemet sukanka jau 40 metų, kai LLD gyvuoja ir skleidžia apšvietą bei kelia sąmonę linkui šviesesnio gyvenimo. Todėl paminėjimui tos sukakties mes, lowelliečiai, kaip ir kitų kolonijų lietuviai, gerbdami draugiją, rengiame gražų koncertinį bankietą sekmadieni, vasario (Feb.) 27 dieną, kurio pradžia bus 4 val. popiet, Klubo salėje, 14 Tyler St. Lauksime svečių ir anksčiau.

Šio kilnaus paminėjimo garbė atiteks Liuosybės Choro Trio — Rožytei, Albertui ir Williamui, iš Montello. Jų harmoningas padainavimas parinktų dainų žaviai sujaudins skaitlingus svečius. Dainininkai savo puikumu tikrai priduos didingumo šiam šauniam parengimui—atžymėjimui 40-metinio jubiliejaus LLD gyvavimo.

Gi Jurgis Šimaitis trumpoje pertraukoje palies draugijos praeitį ir jos gyvavimą. Bus svarbu su juo pasimatyti ir jo pasiklausyti.

Šie svečiai montelliečiai dar pirmą kartą dalyvaus mūsų parengime. Ir jiems ta garbė atiteks žymiame lowelliečių parengime, platesniame lietuvių sąskridyje, kur bus Lietuvių Literatūros Draugijos gyvavimo apvaikščiojimas, kur susirinks ir iš toliau suvažiavę žymūs svečiai.

Na, draugai ir draugės iš Nashua, Lawrence, Haverhill, Bostono apylinkės, Norwood (Montello jau turime), Worcester, jokių būdu neapseitumėm be jūs.

Na, o jeigu švelnus vėjelis dar iš kur nors papūs, tai tikrai turėsime festivalinį atžymėjimą ir pagerbimą draugijos gyvavimo, kaip pridera pažangiečiams.

Gražiai skamba puikūs atbalsiai ir vietinių lietuvių, kuomet jie žada viskuomi prisidėti, kad tik bankieto stalai būtų įvairiausiu maistu pripildyti ir tuomi mylimi svečiai patenkinti. Well, su pagalba visų, išrodo, bus nepaprastai puiku.

Iki smagiausio susitikimo!

J. M. Karsonas

Carlston, N. J.

Mirė Mary Dilis, Stanislovo Diliso žmona. Dilisai gyveno po num. 20 Kumboldt St., Wood-Ridge, N. J. Sirgo per keletą mėnesių. Mirė Bergen County ligoninėje, Paramus, N. J.

Velionė buvo gimusi Škotijoje. Liko liūdėsyje jos vyras, Stanislovas ir brolis Alexander McGlennan, gyvenantis Škotijoje.

Koresp.

Norwood, Mass.

"Surprise party" rengia L.D.S. 3 kuopa pirmadienį, vasario 21 d., 7 val. vakare, Finų svetainėje, 47 Chapel Court, Norwood. Nariai ir pašaliniai Norwoodo ir apylinkės kviečiami dalyvaut.

Rengimo Komisija

Worcester, Mass

Vasario 1 d. įvyko Lietuvos Sūnų, Dukterų ir Darbininkų Klubo mėnesinis susirinkimas. Valdyba ir įvairios biznio komisijos davė raportus iš praėjusio mėnesio veiklos. Viskas tvarkiai vedama.

Metinio baliaus atskaitos nebuvo, nes komisija negalėjo taip trumpu laiku padaryti pilnos atskaitos. Bet balius buvo pasėkmingas. Žmonių buvo pilna svetainė ir pilni staliai. Valdyba ir board direktoriai gerai dirbo kaipo banketo rengėjai. Gaspadinėms buvo daugiausia darbo, valgis labai gerai padarytas. Svečiai pilnai patenkinti, nes gavo pakankamai skanaus valgio ir gėrimo; taip pat patenkinti veiterkų ir veiterių geru patarnavimu. LSD ir DK vardu tariu labai ačiū visiems darbininkams už gerą pasidarbavimą ir mūsų svečiams už taip skaitlingą atsilankymą.

Prisirašė naujas narys Albertas Navikas. Linkiu Navikui gerų pasekmių ir prisidėti prie naudingo veikimo.

—:—

Sausio 12 d. Laisvėje tilpo Draugijos nario nusiskundimas būk tai už neteisingą perbalsavimą dviejų kandidatų sausio 4-tą, L.S.D. ir D.K. mėnesiniame susirinkime. Perbal-

(Tąsa 6-tam pusl.)

"Ot Komedija! -- Cha-Cha-Cha..."

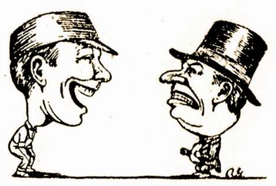

Andriaus Skripkos komedija

"Prašvilpta Laimė"

Bus suvaidinta sekamomis dienomis ir sekamuose miestuose

Philadelphia, Pa.

Kovo-March 12, 7:30 P. M.

Ruba Hall, 414 Green St.

Newark, N. J.

Kovo-March 13, 3:30 P. M.

Ukrainiečių salėje, 57 Beacon St.

Montello, Mass.

Kovo-March 26, 7:30 P. M.

Liet. Taut. Namo Salėje, Vine ir N. Main Sts.

Wilkes-Barre, Pa.

Gegužės-May 1, 4:30 P. M.

Tautiškos Bažnyčios Salėje, 206 Parrish St.

Vaidintojai yra užkviesti ir į New Haven, Conn., bet diena, kurią vaidins, dar nėra nustatyta.

"Prašvilptoje Laimėje" vaidina rinktiniai aktoriai: Elena Brazauskienė, Jonas Rušinskas, Adelė Rainienė, Jonas Lazauskas, Vera Bunkienė ir Mikas Čiaplikas. Minėtų miestų ir apylinkių lietuviai raginami daboti tas dienas ir dalyvauti spektaklyje.

MONTELLO, MASS.

Linksmas vakaras—minėjimas gimtadienio (Birthday Party) K. Beniuliui.

Bus puikus koncertas, dainuos Liuosybės Choro Vyrų duetas: *W. Yuodeikis* ir *J. Smith*, vadovybėje *Alb. Potsius*. Taipgi dalyvaus mūsų žvaigždės dainininkės: *Aldona Wallen* ir *Adelė Lozon* (Mickevičiūtė), anksčiau buvusi garsi montellietė dainininkė. Taipgi bus rodomi paveikslai iš Mickevičienės pereitų metų atsibūvusios gimtadienio parės.

Įvyks Vasario-Feb. 19-tą, Liet. Taut. Namo žemutinėje salėje, 8 Vine St., prasidės 7:30 val. vakare.

Kviečiame vietinius ir iš apylinkės atsilankyti, turėsime gerus laikus. Bus namie gamintų valgių ir gerų gėrimų. Visi būsite patenkinti.

Rengimo Komisija

WORCESTER, MASS.

Vasario 20 d. įvyks vienybės banketas — 155 ir 11 L.L.D. kuopų. Kadangi iki šiol 155 kuopoj priklausė vien tik moterys, o 11 kuopoj tik vyrai, tai 10 d. sausio, š. m., bendrame abiejų kuopų susirinkime likos nutarta susivienyti į 11-tą kuopą. Todėl šia proga 20 d. vasario įvyksta šis nepaprastai istorinis banketas. Taigi prašome worcesteriečius ir iš mūsų plačios apylinkės visus ir visas atvykti į šias vestuves 5 val. popiet į 29 Endicott St. svetainę. Čia gražiai pasišnekėsime ir gražiai praleisime vakarą.

Rengėjai

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Worcester, Mass.

(Tąsa iš penkto pusl.)

savimo priežastys ir pasėkos buvo tokios:

Po susirinkimo gruodžio 6-tą kas tai pareikalavo, kad dviejų kandidatų balsavimo blankos būtų patikrintos. Tie kandidatai D. Jusius ir Ig. Lozoravičius. Kandidatai buvo paklausti pareikšti savo nuomones kas link balotų. D. Jusius balotų patikrintuoju pasiskyrė žitkų, o Lozoravičius —Paulauską, o J. Bakšys, kaipo pirmininkas, jiems prigelbėjo. Patikrinus, po Lozoravičiaus vardu pasirodė aštuoni kryžiukai nubraukti. Pirmutiniame balsavime Jusius gavo 30 balsų, o Lozoravičius 26. Board direktoriai perdavė susirinkimui padaryti sprendimą.

Sausio 4-tą d. pirmininkas paaiškino susirinkusiems pereitų rinkimų incidentą. Vieni nariai pareiškė nuomonę, kad reikalinga naujai perbalsuoti, o kiti, kad tik išmesti aštuonis nubrauktus bei sugadintus balotus. Nutarė slaptai perbalsuoti. Padalino balotus ir nubalsavo. Pasekmės balsavimo: Ig. Lozoravičius gavo 36 balsus, o D. Jusius 17 balsų.

—:—

Sekantis susirinkimas įvyks kovo 1 d., 7:30 vakaro, 29 Endicott St., Worcester, Mass.

Rep.

Elizabeth, N. J.

Jurgis Kazlauskas mirė vasario 3 d., o palaidotas vasario 7 dieną Resedale kapinėse, Linden, N. J. Susirinko gražus būrelis palydovų. LDS prezidentas pasakė kalbą.

Velionis Kazlauskas paliko liūdėsyje žmoną Marcelę, du sūnus, Jurgį ir Emilijų, ir dukterį Lillian, taipgi anūkus.

Į laidotuves buvo atvažiavusi iš Los Angeles, Cal., duktė Lillian, švagerkos Butkuvienė ir Elškzienė iš Worcester, Mass., švogeris M. Šoblinskas, iš White Plain, N. Y.

Velionio karstą puošė gyvų gėlių vainikai nuo giminių, nuo draugijų, kurių nariu jis buvo; gėlių vainikų buvo daug.

Velionis Kazlauskas buvo laisvų pažiūrų žmogus ir jis tapo laisvai palaidotas. Jis priklausė geležinkeliečių brolijai (unijai). Taipgi LDS 33 kuopai ir LDLD 54 kuopai. Jis buvo dienraščio Laisvės nuolatinis skaitytojas, ir viso judėjimo rėmėjas.

Velionis parėjo iš Lietuvos, iš Salantų rajono. Į Ameriką atvyko prieš apie 45 metus. Jis atvyko po to, kai trejus metus ištarnavo Rusijos kariuomenėje. Pirmiausiai atvyko į Worcester, Mass., bet vėliau atsikėlė į Elizabeth, N. J. ir čia ilgiausiai gyveno.

Ramiai ilsėkis, drauge Jurgi, Lindeno kapinėse! Jo žmonai, sūnums, dukrelei ir giminėms reiškiame draugišką užuojautą!

Ukrinas

Liudytoja užtarė teisiamuosius

Bronx teismabutyje vykdomas jaunuolio Geraci teismas. Jis ir mirusysis jo draugas marininkas, kaltinami, kad jie puolė policistą Eisenberg. Teisme liudydamas Eisenberg sakė, kad jis marininką James Nicolli nušovė apsigindamas save nuo jo ir nuo Geraci. Incidentas prasidėjo Eisenbergui įtartus jaunuolius pergreit vairuojant auto, juos sustabdžius ant kelio.

Vasario 16-tą buvo pašaukta liudyti Mrs. Mary McCauley, gyvenanti ties ta vieta, kur įvyko nušovimas. Ji liudijo, kad, žiūrėdama pro langą, jinai matė visą incidentą. Ji pareiškė, jog vaikinukai policisto "nepuolė, ant jo nešoko, tarp jų ir policisto nebuvo jokių muštynių."

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Šimtai mokytojų buvo nuvykę į Albany

Apie 800 tėvų ir mokytojų delegacijos narių buvo nuvykę į Albany reikalauti pakankamų paskyrų miesto mokyklų reikalams. Atkeliavo specialiu traukiniu. Vienu kartu, viena linkme pasipylusi minia svieto sudarė įspūdingą paradą. O pasiekus Senatinės Finansams Komisijos posėdį teigiamai veikė ir į Seimelio narius.

Delegacija atstovavo virš 60 tėvų-mokytojų organizacijų, kalbėjo jų vardu, kaip jų išrinkti, atsiųsti atstovai. Reikalavo daugiau paskyrų mokykloms ir mokytojų štabo padidinimui, algų pagerinimui. Daugelis kalbėjusių taip pat priminė taksavimą. Jie reiškė mintį, jog taksų našta turėtų mažiau slėgti biednuomenę, o daugiau reikalauti iš tų, kurie išgali mokėti.

Majoras Wagneris buvo pirmuoju kalbėtoju. Jis prašė, kad valstija skirtų $41,900,000 miestui daugiau, negu yra skiriama. Jis ypačiai prašė leisti miestui pačiam turėti galią rinkti tūlus taksus. Sakė, jog tuo būdu miestas lengvai sukeltų dar $78,400,000 be prašymo bent vieno cento iš valstijos iždinės.

Mokytojų Unijos atstovė Rose Russell sakė, jog gubernatoriaus Harrimano taikomoji mokyklų reikalams budžeto dalis yra toli nepakankama. Paskyra nesijudina iš vietos, tai yra, tebėra tokia, kokia buvo seniau. Tuo tarpu reikalas yra padidėjęs dėl visko pabrangimo ir dėl begalinio gyventojų ir mokinių prieaugio. Sakė, jog "budžetas nutylį" reikalą mokytojams algų priedo.

Varde American Labor Party kalbėjo jos vykdantysis sekretorius Morris Goldin. Jis žymėjo, jog gubernatoriaus pasiūlytasis budžetas yra nepakankamas ne vien tiktai mokyklų reikalams, bet ir kitiems liaudžiai būtiniesiems dalykams.

Filmos--Teatrai

"JUPITERS DAUGHTER"

Tuo pavadinimu naujas Metro-Goldwyn-Mayer filmas pradėtas rodyti Radio City Music Hall, New Yorke. Filmo direktorius George Sidney, gamintojas George Wells. Scenarijų parašė Dorothy Kingsley, pagal Robert E. Sherwood'o veikalą "Road to Rome."

Vaizduoja neva diktatoriaus Fabius Maximus laikus pirm krikščionių gadynės. Tačiau iš anksto pasakoma, jog tai nėra istorija.

Esther Williams vaidina gražuolę Amytis, už kurios gavimą sau Hannibalas užmiršta net savo pažadą "užkariauti pasaulį". Howard Keel įspūdingai vaidina pasipūtusį "supermaną" Hannibalą. Marge ir Gower Champion dainuoja, vaidina Amytis vergų-tarnų rolėse.

Trumpoje sutraukoje, istorija tokia.

Romos diktatorius Fabius (George Sanders) norėtų visas Romos sritis, o gal ir pasaulį apjungti po savimi. Bet jis bijo pasitraukti nuo gražuolės Amytis, kurios meilės jis laukia ir nesulaukia.

Tuo tarpu Hannibalas, Romoje apskelbtas esant pabaisa, atmaršuoja prie Romos vartų su savo pulkais. Amytis negali iškęsti nepamačiusi, kaip tas pabaisa ir jo drambliai atrodo. Ji su savo tarnaite Meta nubėga arti Hannibalo kempės. Ten už akmens slypinčias pagauna Hannibalo žvalgai ir įtaria šnipėmis.

Amytis susižavi Hannibalu. Jis toks žavus, kokį jinai tiktai sapne vaizdavosi. Supranta, jog ir jinai jam į akį krito. Ji sukaupia visą savo grožį ir gudrybę jį užtrukdyti nuo sunaikinimo Romos ir sykiu užtikrinti jį sau. Tame užtikrinusi, ji pabėga pas savuosius. Kai Hannibalas prisiartina prie Romos vartų, Fabius pasiūlo jam didžiausius turtus, kad jis nežudytų Romos. Hannibalas reikalauja jam atiduoti Amytis. Vos nuslėpdama savo džiaugsmą, Amytis pareiškia, kad ji sutinka pasiduoti tam pabaisai Hannibalui išgelbėjimui Romos.

Filmas yra komiškas.

Nepaprastai gražios dailės atžvilgiu yra "povandeninės" scenos. Viena tų vaizduoja Amytis sapną, o kita—Amytis su tarnaite vandenimis bėgimą iš Hannibalo belaisvės. Veikale nėra ko svarbaus, apart netiesioginės pašaipos karų rengimo "herojams," bet nėra nė blogo. Jis taikytas lengvai, smagiai praleisti liuoslaikį ir tam pilnutinai patarnauja.

Rep.

Kviečiame visus pabaliavoti Williamsburge, L.A.P. Klube!

LDS pirmosios kuopos metinis šaunus banketas įvyks jau šio šeštadienio vakarą, vasario 19-tą. Lietuvių Amerikos Piliečių Klubo svetainėje; 280 Union Ave., Brooklyne. Kviečia visus. Bilietas tiktai $3. Duos gausią vakarienę ir visokių gėrimų. Gera muzika šokiams. Prašo nesivėluoti. Vakarienę duos 7:30.

Dauguma bilietų yra išpirkti iš anksto. Tačiau dar yra žiupsnis parduoti prie durų banketo vakarą.

Komisija prašo bilietų skleidėjus savo raportą komisijai suteikti anksti, kad galėtų panaudoti kožną likusią liuosą vietą tą vakarą pribuvusiems netikėtiems svečiams. **V-ė**

Valdininkas pripažino blogą padėtį namuose

Naujasis rendoms administratorius Charles Abrams sako, jog Harleme namai yra "tarpe blogiausių pasaulyje." Tą jisai patyrė tarnaudamas Jungtinių Tautų personalui ieškojime buto. Tose ekskursijose po miestą ir priemiesčius jis atliko apie 75,000 mylių kelionių.

Tarpe daugelio kitų, jis minėjo 6 aukštų, 25 pėdų pločio namą prie 100 St. Name gyveno 170 portorikiečių. Rendos buvo po $16 už kambarį. Koridoriaus visi langai išmušti. Kožnas laiptas pavojingai svyravo. Ant vieno gulėjo pastipusi žiurkė. Veik visi toiletai buvo sugedę. Tinkas kabojo nusviręs palubiuose...

Kitur radęs iš anglies sandėlio sklepe padarytus du butus.

Panašių padėčių jis daug rado ir Brooklyne, taipgi kai kur kitur.

Tuo pat būdu jis gavo labai daug patyrimo ir apie sąlygas gauti butą, apie legalius ir nelegalius triksus pakėlimui rendų.

Įtartasis prasišalino

Įtartasis unijų gerovės fondų piktnaudojime George Scalise prasišalinęs iš namų. Kai jis neatsiliepė į pašaukimą teisman, nuėjo jo ieškoti namuose, bet ten jo nerado. Jo žmona Anna sakė, kad jis esąs seniau išvažiavęs iš miesto. Ji nežinanti, kur jis randasi.

Žmona tikrina, kad jis pats atsilieps, kai sužinos, kad jis ieškomas. Tuo tarpu yra įsakyta 13 valstijų policijai jo ieškoti, jį suimti. Jo žmona gyvena 7515 16th Ave., Brooklyne.

Policistas Charles Rugen, Bellmore gyventojas, tapo sužeistas jo automobiliui paslidus, smogus į tvorą ir apsivertus ties vieškeliu Freeporte.

Scholz sulaikytas kaip liudytojas

Ilgai tardytasis Scholz tapo sulaikytas po $25,000 kaucija, tačiau ne kaip įtartas Rubinsteino nužudyme, bet kaip galintis ką nors žinoti apie žudytojus.

Skelbiama, kad pas jį rado, ar iš jo iškvotė, daug vardų. Tarpe tų esama daug žinomų gengsterių, raketierių. Po šio tardymo sudaryta tokia nuomonė, kad Rubinsteinas buvo bandomas pagrobti ir už jį gauti gerą išpirkimą. Spėlioja, kad jis tapo auka nepavykusio pagrobimo.

Scholz prisipažinęs, kad jis sekiojo raketierių Costello pagrobimo tikslais. Prisipažinęs, kad jis buvęs pradėjęs sekioti ir Rubinsteiną tikslu pažinti jo poelgius. Tačiau griežtai tikrino, kad jis nieko neturi su žmogžudyste. Taip pat ginčija, kad jis nieko nežino, nei vieno nenužiūri žmogžudystėje.

Majoras tikisi gauti tą, ko reikalavo

Valstijos finansinės padėties stebėtojai tikrina, jog majoras Wagneris gaus iš valstijos valdžios leidimą ieškoti tūlų pageidaujamų ekstra pajamų. Tikimasi, kad jis taip pat gaus ir dalį to prašomojo miestui priedo gatavais pinigais.

Majoras sako, kad miestas turėtų gauti bent 18 milijonų daugiau, negu gubernatorius Harrimanas yra numatęs miestui skirti. Kitus 78 su virš milijonus ekstra majoras numato galimybę surinkti pačiame mieste. Bet toms rinkliavoms jis turi gauti Valstijos Seimelio leidimą.

BIZNIERIAMS

Būti kokiame nors biznyje ir nesiskelbti — tai tas pats, kaip mirksėti gražiai merginai tamsoje. Tu pats žinai, ką darai, bet niekas kitas to nežino . . . Nori apie savo biznį žmonėms pranešti, — pasiskelbk ir nuolat skelbkis Laisvėje!

Sako, kad vaikus apšaudė iš kerštо

New Yorke tapo suimti trys 16 metų jaunuoliai, įtarti esant nariais vienos gaujos, kuri turėjusi pykti prieš kitą. Sako, būk vienas iš suimtųjų prisipažino, kad jo grupė apšaudė einančius į centrelį vaikus. Vienas tų apšaudytųjų tuojau mirė, kiti du randasi ligoninėje.

Už ką tas baisus karas? Vienas buvęs varu prašalintas iš jaunukų parės. Tas, aišku, nebūtų galėję atsitikti, jei visi vaikai, visuomet turėtų naudingą, prižiūrėtą užsiėmimą.

Transportininkai eina su savo viršininkais jungimosi klausimu

CIO Transport Workers Unijos konvencijoje vasario 16-tą priimta rezoliucija, kokios pageidavo prezidentas Michael J. Quill. Iš 500 delegatų tiktai 18 balsavo prieš.

Quill savo raporte ir kalbose buvo stipriai pasisakęs, jog einant į sąjungą su kitomis unijomis turi būti užtikrinta, kad jungtinė organizacija aiškiai ir griežtai stovės prieš diskriminaciją. Ji nedalels vienas kitos narius grobstyti. Uždraus veržtis į kitos unijos sritį tikslu pirmesniąją uniją išstumti. Prašalins visokį raketierimą. Pradės visus apimantį organizavimą. Energingai veiks politiniai.

Quillas kaltino visašališkąjį CIO prezidentą bandyme "iš tolo kontroliuoti" transportininkų konvenciją. Jo šalininkai pasiūlė priešišką rezoliuciją, kuri siūlė jungimąsi su AFL be tų viršuje minėtų garantijų.

Jungimosi klausimas buvo svarstomas ištisas dvi dienas. Priešiškosios rezoliucijos pasiūlytojai protarpiais taip įsikarščiavo, jog trukdė daugumiečių rezoliucijos šalininkams kalbėti. Vienas Quillą net melagiu vadino.

I. S.

New Yorkė J. Campanella turėjęs auto nelaimę 1953 metais ir pabėgęs iš nelaimės vietos. Tačiau nelaimė jį pasivijo, dabar nuteistas 70 dienų kalėti.

Jei jūs norite parduoti namą ar biznį, paskelbkite Laisvėje, parduosite greit. Už paskelbimą kaina žema.

AUGUST W. KODZIS
LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA
Dvi Air Conditioned Koplyčios
24 valandų patarnavimas
6306 Flushing Ave., Maspeth
DA. 6-1658

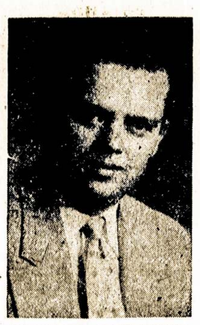

VINCAS SODAITIS

PETRAS KAPICKAS

Užlaiko Puikiai Įrengtą
BAR & GRILL
32 Ten Eyck St. Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 4-8174

SERGA

Margaret Balaikienė, Jono žmona, sirgėja jau senokai, iš namų negali išeiti. Jie gyvena 557 Hemlock St., Brooklyne.

—:—

Veronika Šibeikienė, sakoma, buvo ligoninėje. Neteko patirti, ar jinai jau sugrįžusi. Gyvena 324 Roebling St., Brooklyne.

—:—

Pasiilgome Mary Kulikienės. Rudenį ir žiemą pablogėjęs arthritas pasilpnino kojas, negali vaikščioti.

Linkime joms ir visiems kitiems ligų varginamiems prieteliams greit pasveikti.

Rep.

PAVARGĘS ? SILPNAS
OKASA
Gali Suteikti Jums Pilnesnį Gyvenimą
Vieno (100) Tablet Pakiukas
Taksai ir Persiuntimas Nemokamai
$4.50
Jeigu jūsų vaistinė neturi, rašykite (įdėkite čekį ar money order):
HORMO-PHARMA
27 Spruce St.
New York 38, N.Y.
OKASA Laikosi Savo Pažado

SEE BETTER
LOOK AND FEEL BETTER
OCCULISTS—
Prescriptions filled
Broken lenses duplicated.
Glasses properly fitted
Maspeth Optical Service
65-49 Grand Ave. — DA. 6-2168

DR. A. L. GRAUBART
OPTOMETRIST
Dabar randasi
139 Locust Hill Ave.,
(kamp. Ashburton Ave.)
Yonkers, N. Y.
Išegzaminuojame akis, Pritaikome akinius.
Pirm., Treč., Penkt. 10-1 ir 5-8. Šeštadieniais 10-5.
YOnkers 3-9456

MATTHEW A. BUYUS
(BUYAUSKAS)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
426 Lafayette St.
Newark, 5, N. J.
MArket 2-5172

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Gerai Patyręs Barberis

NEW YORK

HELP WANTED—FEMALE

REIKALINGOS POROS ARBA PAVIENIAI
Virėjos, tarnaitės, namų darbininkės, pilnam ar daliai laiko. Guolis vietoje ar kitur. Patyrusios ir be patyrimo. Greit duodami darbai visiems.
FOREST MADISON AGENCY
71-15 Austin St., Forest Hills
Tel. BO. 8-1110

METROPOLITAN EMPLOYMENT AGENCY
Domestic Help
Geros vietos dėl: virėjų, tarnaičių, namų ruošos darbininkėms. Pilnam ar daliai laiko. Patyrusioms ir be patyrimo. Pavienėms ir poroms.
1175 Boston Road, Bronx
Tel. DA 8-4255

REAL ESTATE

GARDEN CITY. Parduoda savininkas nupigintai. (Sav. persikelia). Gražūs 3 aukštų angliški namai — didelė Central hall, knygynas, pilnas valgymui kambarys, 4 miegrūmiai, 3½ maudynės, pilnai naujai išdekoruotas, labai arti mokyklų. Greitam pardavimui tik $29,500. Kviečiame pamatyti. Šaukite PI. 6-0118.
(34-40)

PARDAVIMAS
Parsiduoda laikrodžių krautuvė (Jewelry store). Gerai įsisteiges biznis, miestelis smarkiai auga. Jei norintis mokytis laikrodžių ir auksinių daiktų taisymo amato pirktų, tai aš išmokinčiau. Pardavimo priežastis — savininkas išvažiuoja į pietus. Kreipkitės:
O. K. JEWELRY
Railroad Ave., Ronkonkoma, N. Y.
Tel. Ronkonkoma 9-8664
(35-39)

NUPIGINTAI — PARDUODA SAVININKAS BELLROSE
Tuojau užimamas, 1 šeimos mūrinis, semi-detached, dideli rūmai, 3 miegrūmiai, pilnas gyvenimui rūmas, pilnas valgymui rūmas — 2 ištaisyti rūmai sklepe, 1½ maudynių, daug ekstra įrengimų. Patogu į mokyklas. Greitam pardavimui tik $14,500. Pamatymas pagal sutartį.
Šaukite FL. 6-6423
(36-38)

NUPIGINTAI — PARDUODA SAVININKAS
Franklin Square (Persikėlė)
Tuojau užimamas, 4½ metų senumo, 5 rūmų Cape-Cod. Talpus attic. Mūro ir Fieldstone, ištaisytas sklepas, virš-dydžio attached garadžius, ant 60x100. Patogu į mokyklas. Greitam pardavimui $16,000. Pamatymas pagal sutartį.
Primrose 5-9124
(36-38)

PARDUODA SAVININKAS LAURELTON (Persikėlė)
Tuojau užimamas, 8 rūmai, 3 dideli miegrumiai, mūrinis. 2 maudynės (viena Hollywood), atskiri gyvenimui rūmai. Arti mokyklų. Greitam pardavimui $16,800. (Taipgi parduodame ir rakandus). Pamatymas pagal sutartį.
LA. 8-1089
(36-38)

Su pradžia metų pranešame biznieriams, kad Laisvės spaustuvė gali padaryti biznams kalendorius 1956 me-

BROADLOOM & MILL REMNANTS & ENDS
Large Selections — Many Colors
Quality Mdse. Savings Up To $19.95
$2.95 UP
Remnant sizes sufficient for Halls, Foyers, Small Rooms, etc.
GREEN RUG CO.
12 E. 175th St. Bronx
TR. 8-9217

55 DODGES--PLYMOUTHS
Žaibuojantis Pirmyn Stilius
Matykite
ARMA MOTORS TR. 5-6990
Downtown Brooklyn
Dodge—Plymouth Dealer
75 Flatbush Ave. Ext., Brooklyn

MES SIUNČIAME
Medicinų—Maistų—Medžiagas ir bile kuriuos kitus siuntinius į Rusiją, Ukrainą, Lietuvą, Latviją, etc
Mes parduodam importuotus Radio taip kaip: Telefumken—Saba—Blaupunkt-Korting—įrengtas su High Fidelity reception ir Short Wave Band—Pristatymas pilnai garantuotas.
Priėmimas iš visų užsienio šalių gvarantuotas.
Prašykite Katalogo
New England Relief Parcel Co.
B. WEGIEL
180 State St.
Springfield, Mass.
Republic 4-4703